

KARYS

Kaina 30 ct.

Nr. 49

Mūsu karo lakūnas pasirenges skristi.

Jau metas

u ž s i p r e n u m e r u o t i

KARYS

jei norima savo laiku gauti

Gražų sieninį kalendorių!

ateinantiems

1931

metams

Nesivėluokite!

Kalendorius kaip „Kario“ priedas bus duodamas **tik metiniams prenumeratoriams****„KARIUI“ TALKON!**

Malonu, kai „Kario“ skaitytojų kasmet auga ir didėja. Tada parodo, kad „Karys“, kaip seniausias ir gražiausias mūsų savaitinių laikraščių, tikrai yra įdomus ir prasmingas.

Bet dar maloniau, kada, „Kari“ draugiškai pamilę ir jo kilniųjų idėjų sužadinti, patys, nė kieno neraginami, eina „Kariui“ talkon ir renka jo prenumeratą, energingai ragindami kitus „Kari“ išsirašyti ir jį skaityti.

Toks kilnus idėjinės spaudos platintojo darbas, be abejo, teikia jam morališko pasitenkinimo ir malonumo. Tačiau, „Kario“ redakcija, visa tai įvertindama, ateinančiais metais yra nusistačiusi „Kario“ platintojams dar atsilyginti, būtent:

1. Surinkęs 10 metinių „Kario“ prenumeratų, gaus nemokamai „Kari“ per visus metus su priedais, arba įvairių knygų*) 10 lt. sumos.

2. Surinkęs 5 metines „Kario“ prenumeratas arba 10 pusmetinių, gaus „Kari“ pusei metų, arba knygų 5 lt. sumos.

*) Knygų kainos ir sąrašas bus paskelbtas vėliau — kiekvienas galės pagal savo pageidavimą pasirinkti.

3. Kas nenorės naudotis atlyginimu 1 ir 2 p. p., tam nuo kiekvienos prenumeratos sumos bus mokoma 10 nuošimčių.

4. Be to, daugiausia surinkę „Kario“ prenumeratų gaus burtų keliu knygų 50 lt. sumos.

Tad visi „Kariui“ talkon, tiek skaitydami jį, tiek platindami.

Svarbiausia, kad „Karys“ platinti yra labai lengva ir patogiu, nes jis pigiausias, gražiausias ir plačiai žinomas laikraštis.

Kas norės tą darbą dirbti, galės laišku ar pats kreiptis į „Kario“ administraciją, kur gaus nurodymų ir kvitų knygelių su lapais. Pageidaujama, kad tie asmens, kurie „Kario“ redakcijai nėra gerai žinomi bei pažįstami, turėtų su savimi arba atsiųstų rekomendacijų (savo viršininkų arba kitų daugiau žinomų žmonių).

„Kario“ Redakcija ir Administracija.

I blaivaus jaunimo ugdymo kongresas šaukiamas vėliau.

L. K. Blaivybės d-ja nutarė pirmąjį blaivaus jaunimo ugdymo kongresą šaukti nebe š. m. gruodžio mėn. 30 ir 31 d., kaip buvo paskelbta, o 1931 m. sausio mėn. 4 ir 5 d. Šis kongresas bus ne tik kaip toks pirmas, bet tai bus drauge pirmas bandymas viso krašto vadų, jaunimo auklėtojų bendrai išnagrinėti alkoholizmo ir mūsų krašto jaunimo blaivinimo klausimą. Laukiame į šį kongresą kuo daugiausia mokytojų, kapelionų, kunigų ir šiaip susirūpinusių jaunimo auklėjimu ir blaivimu.

Kaina visiems: metams 8 lt., 6 mėn. 4 lt., 3 mėn. 2 lt. ir 1 mėn. 1 lt. Užsieny, be Vokietijos, Latvijos ir Estijos, dvigubai. Skelbimų kaina pagal susitarimą. Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės aikštė „Karys“. Telef.: per Vyr. Štabą 56 nr.

Laidžia Vyr. Štabo Sp. ir Švt. Skyrius.

Redaktorius mjr. Balčiūnas.

Akc. „Spindulio“ B-vės spaustuvė, Kaune.

KARYS

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

XII metai

Kaunas, 1930 — VYTAUTO D. — m. gruodžio m. 4 d.

Nr. 49 (601)

Kariai ir šeima.

„Kary, saugokis nepadorių moterų! Nedraugauk su nedorais!“ — pamatysime didelėmis raidėmis išbraižytus išpėjimus, vos peržengę kareivinių, ar ambulatorijos slenkstį. Tiesa, gal būt, mes su jais jau šiek tiek apsipratę, ir jie mums nedaro tokio išpūdžio, kaip atvykusiam naujokui, ar netikėtai kareivinen pakliuvusiam svečiui. Bet vis tik tai nėra tušti žodžiai, užrašyti tik taip sau, pripuolamai. Neturėtų jie likti mūs nepastebėti ir be platesnės reikšmės, kaip veltui šaukiantis tyruose balsas. Pasistenkime juos suprasti ir pažvelgti į tikrąją jų prasmę.

Kas sudaro kariuomenę? Kas yra kariai? Gražiausioji tautos dalis — jaunuoliai. Kas gali būti žmogaus gyvenime šviesesnio ir prakilnesnio, jei ne žydrioji jaunystė? Kažkas yra pasakęs, nieko pasaulyje nėra galingesnio ir šviesesnio už gražiąją jaunystę. Tai žodžiai visiems lengvai suprantami. Jaunystė randa naujas idėjas, naujus kelius. Visas savo kelyje sutinkamas kliūtis, visas nelaimės ji lengvai nugali. Jai niekai yra gyvenimo sunkenybės. Jaunuolio siela yra skaisti, narsi. Ji dar nesuteršta šio gyvenimo purvų, dar nepaliesta pasaulio rūdžių, ir

ji gyvena naujais troškimais, gražiomis svajonėmis.

Tautos ateitis ir laimė — jos jaunuomenė. Iš jaunosios kartos daug ko laukiama. Ji tautai turi duoti visuomenės veikėjų, mokytojų ir naujų auklėtojų. Susipratusių ir mylinčių tėvų žemę piliečių, gerų tėvų ir motinų, kurie vėliau savo rankose laikys tautos ir valstybės vairą, spręs jos likimą. Štai ko tikisi ir laukia iš mūsų tauta. Darbas didelis ir atsakingas. Kad jam tinkamai pasirengtumėm, turime praptintis iš jaunų dienų. Valios stiprumas — didžiausia jaunuolio dovana. Ar galime šias atsakingas pareigas patikėti silpnabūdžiui, be valios, dvasiškai ir kūniškai ištižusiam jaunuoliui? Ar nekeiks ateityje mūsų ainiai už silpnumą ir sumenkėjimą?

Kariai! Juk jaunuoliai esame! Graži, skaisti jaunystė! Štai dar keletas mėnesių ir paliekame savo kareivines. Tas kareivines, kurios surištos su tiek atsiminimų. Čia paliekame savo draugus, čia išmokome tiek naudingų dalykų, turėjome tiek džiaugsmo ir rūpesčių. Užleidžiame jas atvykstantiems mus pakeisti naujiems jauniems kariams. Grįžtame į savo namučius, kad taptume dorais piliečiais, sukurtume

Pirmasai sniegas kareivinių sode.

Virš. Balčiūno foto.

jaukius šeimos židinius. Štai dėl ko ir noriu, tau, (iš kariuomenės išeinančiam ir naujai jon atvykusiam), kary, pakišti šią, tokią svarbią žmogaus gyvenime mintį.

Valstybės ir tautos gyvenimo pamatas yra šeima. Galinga ir nesugriaunama tauta bus ta, kurios šeimos nesuirusios. Istorijos pavyzdžiai rodo, kad, griuvus šeimai, išsigimsta ir žūsta visa tauta. Kame glūdi šeimos suirimo priežastys? Tai girtavimas ir draugavimas su nedoromis moterimis.

Neretai, ypač vasaros metu, matyti apie kareivines slankiojant įvairaus plauko jaunų moterų. Ko jos čia ieško? Kavalierių? O gal būsimų sužadėtuvių, būsimų vyrų? Ne! Jų tikslas kiekvienam aiškus. Tai tamsybių ir purvo šešėliai. Tai miesto atmosferos — ištvirkimo ir ligų lizdai. Jos ieško sau draugų karių tarpe. Didžiojo karo metu tokias moteris prancūzai tiesiog ešalonais siųsdavo į pafrontę. Kam? Ar kad duotų prieš kariuomenei pasilinksminti ir smagiai fronte praleisti laiką? Aišku ne! Jų tikslas visai kitas. Tokios moterys neretai tiesiog masėmis bauriomis ligomis užkrėsdavo prieš kariuomenę ir tuo pat jau pašalindavo juos iš rikiuotės, arba žymiai sumažindavo jų pasiryžimą ir energiją. Matome, kokios įtakos gali turėti ir net kaip atsiliiepti visai kariuomenei tokios moterys. Prisiminkime čia savo kareivinių užrašus. Prisiminkime šia tema laikomas paskaitas ir šalinkimės. Šalinkimės nuo jų, kaip nuo baisaus maro, kuris naikina ne tik atskirus asmenis, šeimas, tautas, bet dar persiduoda ir jų palikuoniams. Naikinkime, kiek galėdami, su šaknimis raukime tą blogą nuomonę, kurią mūsų visuomenėje paliko įvairūs svetimtaučiai — perėjūnai, kad tik kariuomenėje išmokstama visokių nedorybių. Priešingai. Mes turime parodyti, kad mūsų kariuomenė nėra tokia, kaip buvusių įvairių okupantų kariuomenės. Kad mūsų karys yra doras, blaivus ir susipratęs jaunuolis.

Ar vėliau, ar anksčiau kursime savo šeimos židinius. Šeima, tai ypatingas narvelis, kur laimingai, ar nelaimingai slenka kelių žmonių gyvenimas. Ji savyje turi kažką kilnaus, nepaprasto, ir tai jungia visus jos narius. Ji turi savotišką dvasios ryšį. Ir ši dvasios galybė kaip tik sudaro tai, kas ir bus jungianti šeimą širdis. Kariai turi atsiliiepti į šį rimtą gyvenimo klausimą. Jaunuoliai yra visa tautos viltis. Ar galės būti išsiblaškęs ir susmukęs karys rimtas šeimos narys? Suprantama, kad ne! Neminėsiu čia, kaip visa tai atsiliepia žmogaus psichikai. Leiskime kalbėti šių dienų mokslininkui, profesoriui Dr. Savickiui. Jis savo veikale „Gyvenimo prasmė“ rašo: „Reikia atminti, kad jaunystė niekuomet nebus pasotinta, ir juo giliau žmogus bris į nuodėmių purvyną, juo labiau jaus nervingą malonumą alkį. Lyties instinktas, kaip žinome, nenormaliai auga, bujoja, užvaldo vaidentuvę, pavergia protą, užstelbia visus kilnesnius jausmus ir, nelyginant žaltys — smaugėjas, laiko pagautąją auką savo geležiniame glėbyje, čiulpdamas visus iki paskutinio lašo gyvybės syvus. Užėjus blaivesniai valandėlei, tu pats matai savo pražūtį, matai, jog virsti degeneratu (išsigimėliu), didis skausmas suspaudžia tavo širdį, tavo akyse pasaulis temsta, laužai rankas, retkarčiais mėgini išsivaduoti iš tave smaugiančių grandinių. Tačiau dažniausiai tavo pastangos niekais nueina... Taip tatau palaidas

gyvenimas ruoša jaunuoliui neabejotiną pražūtį“. Taigi matome, kokios pasėkos ir kaip jaunuolių veikia palaidas gyvenimas. Prie to dar reikia pridėti neabejotiną pavojų užsikrėsti baisiomis ligomis. Ir čia jaunuolis, gyvuliškai eikvodamas prigimties energiją, kuri skirta palaikyti gyvybei, nusideda ne tik sau, bet ir visai tautai, visai žmonijai. „Joks žmogus neprivalo leisti su savim elgtis, kaip su gyvuliu“, sako Vidūnas. Pati prigimtis jaunuolių už tai nubaudžia, susilpnindama protą ir atimdama jėgas. Pats savaime jaunuolis pradeda nykti ir pūti, virsdamas gyvu lavonu.

Tad, prieš pradėdami kurti šeimas, gerai pagalvokime, ar esame tam tinkamai prisiruošę, ar sugebėsime atlikti tas pareigas, kurias ji uždėda. Visa ko priežastimi daugiausia būna degtinė. Neretai ir įvairūs ištvirkėliai randa joje sau pasiteisinimą. Daug dar prisideda ir įvairūs šokių vakarėliai. Dažniausiai čia susirenka ir pažintis užmezga įvairios nepatikrintos būtybės. Kariai, ypač kariai turi stoti į griežtą kovą su šia tamsybių galybe. Nenoriu tuo pasakyti, kad jie neturėtų tinkamai pasilinksminti, ar pajavairinti laisvą savo laiką įvairiomis pramogomis. Ne! „Judėjimas — gyvybė, tyła — mirtis“, sako Dr. Harvey. Jaunuolis privalo būti linksmas, atviras ir judrus. Bet rengiant pramogas, ypač daug dėmesio reikia kreipti, kaip ir su kuo turima reikalas. Labai girtinas kai kuriose kariuomenės dalyse jau įvestas svečių registravimas. Tas užkerta kelią visiems ne labai pageidaujamiems svečiams. Ypač reikalinga saugotis palaidų moterų. Palaidas žmogus nemato prasmės gyventi. Savaime aišku, kad toks žmogus tegul sau pats vienas baigia savo liūdną gyvenimą, neištraukęs kitų.

Tad, kary! Atvyksti čia jaunas, skaistus, kupinas gražių minčių ir kilnių siekimų. Nesuteršk šio garbingo vardo. Neužtrauk gėdos tai šeimai, kuriai priklausai, sau pačiam ir savo namiškiams. Elkis kariuomenėje taip, kad, iš jos vykdamas namo, būtum skaistesnis nekaip atvykdamas. Miestas yra žiaurus, viliojantis ir vylingas. Nepajusi, kaip paslysi gyvenimo kelyje, ir ką tuomet kaltinsi? Vieną menką akimirką pražudysi gerą vardą, kilnius siekimus, visą gražią viliojančią ateitį. Pagunda niekuomet nėra tokia didelė, kad jos nebūtų galima nugalėti. „Negalima“, — išsitarė Napoleonas, „žodis randamas tik kvailių žodyne“. Su šia mintimi jis vėliau sujudo visą Europą. Jei kartais gyvenimas uždėtų šešėlį ant tavo sąžinės — nenuleisk rankų, kaip bejėgis. Atmink, kad tik savo rankose laikai likimą. Neatmesk vilties pasitaisyti. Nereikia tik ydai leisti išbujoti, išaugti. Rauk ją su šaknimis ir mesk lauk tik jai pradėdant įsigalėti, nes paskui bus sunkiau. Karys, kurs mokės suvaldyti save jaunystėje — lengvai pakels visas gyvenimo sunkenybes. Turės jėgų ir kantrybės atsispirti prieš gyvenimo audras. Nepamiršk laiku tave išpėjančių viršininkų žodžių ir tokių reikšmingų kiekvieną tavo žingsnį lydinių kareivinės užrašų. Nemanyk, kad viršininkai tik taip sau gailisi tau duoti linksmiau laiką praleisti. Ne! Ieškok gilesnės prasmės jų žodžiuose ir kiek galėdamas saugokis išpėjamų dalykų. O vėliau pats dėkosi.

Tik laikui pribrendus kurki jaukią ir tvirtą šeimą. Šeimos tvirtumas — tautos galybė.

B. B-kas.

Saugok karo ir savo tarnybos paslaptis.

Daugelis, tur būt, atsimena tuos išpėjančius parašus, kurie mirgėte mirgėjo karo metu ant namų sienų, soduose, geležinkelių ir tramvajų vagonuose.

Daugiausia buvo šie:

„Saugokis šnipų!“

„Atmink, kad ir sienos turi ausis!“

„Su nieku nekalbėk ir niekam nerašyk apie kariuomenės reikalus!“

„Priešas budi, priešas klausos, priešas mato!“

Nė vienam, tur būt, kraštui tie šūkiei — išpėjimai nėra tokie svarbūs ir reikšmingi, kaip mums lietuviams. Nors šiaudie nekariau-

jam, bet priešų turime daug — ir viduj ir už savo sienų. Visi jie nerimsta, nuolat intriguoja ir ginclus galandu. Nors viešai to neparodo, tačiau ateity džiugina save svajonėmis mus paglemžti ir sunaikinti. Visa tai žinodami, turime rimtai ruoštis ir stiprėti, kad vėl nepasikartotų tie laikai, kada Lietuva, lyg koks praeivių kelias, visų buvo teriojama ir žudoma.

Jau yra tokia viešoji paslaptis, kad kiekviena valstybė stengiasi sužinoti apie savo kaimyną bei spėjimąjį priešą, koks jo apsiginklavimas, pasiruošimas karui ir kokie planai bei sumanymai mobilizacijos reikalui. Šis punktas visų

svarbiausias, todėl stropiausiai saugojamas ir smarkiausiai šnipinėjamas bei sekamas.

Dėlto kiekvienoj valstybėj susidaro smarki ir atkakli kova tarp šnipų ir jų naikintojų bei gaudytojų. Tam reikalui ir mūsų valstybė išleidžia daug pinigų ir energijos.

Tačiau visos tos vyriausybės priemonės mažai tepadės, jei mes patys, visi, neprisidėsime trukdydami arba bent apsunkindami šnipų darbą. Kol kas, nors nemalonu, bet tenka prisipažinti, kad mes dirbame priešingai, tik palengvindami šnipų darbą. Dažnai pasirodome lengvatikiai, negudrūs ir menko būdo žmonės, o svarbiausia, be galo pripratę plepėti, kur reikia ir kur nereikia. Kartais ir reikalingo daikto iš mūsų žmogaus neišklausi, o kartais net pasipiktinęs nesuvaldysi išsiplėjęsio pliuškiaus. Tai jau baustinas dalykas, ne tik smerktinas. Kiekvienas rimtesnis žmogus turėtų, nebegalėdamas tokio neišmanėlio sudrausti, sužinoti jo pavardę, vietą ir pranešti kam reikia. Viršininkai turėtų griežtai reaguoti į tokius savo valdinio apsišėškumus.

Keletas savaičių atgal teko man važiuoti iš Kauno į Panevėžį. Žmonių vagonuose pasitaikė gana daug. Šaukia, šnekasi, tarška ra-

Lenkai belaisviai.

Lapkričio 23 d. minėjimas kariuomenės dalyse.

1 pėst. D. L. K. Gedimino pulkas.

Kariuomenės šventės išvakarėse, lapkričio mėn. 22 d. kuopose ir komand. kareiviams buvo laikomos paskaitos iš pulko istorijos, plačiai apibūdinant pulko kūrimosi dienas Vilniuje ir jo kovos žygius.

Lapkričio 23 d. nuo 8-9 val. kuopose taip pat buvo paskaitos: kariuomenės įsikūrimas ir jos uždaviniai. 9 val. pulkas su vėliava nuvyko į parapijos bažnyčią pamaldoms. Pamaldų metu jaunų kareivių — aspirantų choras pagiedojo keletą giesmelių. Nors šis choras tik vos keletas dienų kai susiorganizavo, bet pagiedojo neblogiausiai.

Po pamaldų pulkas išsirikiavo Kėstučio aikštėje prie Laisvės paminklo. Pulko vadas pulk. Reklaitis pasakė kalbą pabrėždamas mūsų jaunutės kariuomenės kūrimosi dienas 1918 m. ir šias dienas, švenčiant 12 metų kariuomenės sukaktį. Paskum pulko vadas priminė žuvusiųjų kovos lauke karių nuopelnus tėvynei ir jų reikšmę šiai dienai. Orkestras sugrojo Gedulo maršą.

Baigdamas pulko vadas jausmingai tarė: kariai, mes ir mūsų tauta, pažvelkime į pietų pusę — ten mūsų sostinė Vilnius laukia, ilgisi mūsų vergaudamas prieš rankose. Labiausiai mes, gediminiečiai, turime tai atminti, nes ten mūsų amžinoji stovykla ir Gedimino kapas. Tad visi ruoškimės, sukaupkime jėgas. Ateis valanda, kada mes pirmieji iškelsime savo šefo Gedimino kalne savo simbolį — vėliavą. Orkestras sugrojo „Mes be Vilniaus nenurimsim“.

Po to pulko vadas įteikė apdovanotiems liktin. puskar. Vytauto Didžiojo ordino medalius. Įteikdamas pulko vadas

paspaudė kiekvienam ranką, tardamas. „Nešiokitė tėvynės labui“.

Tų iškilmių proga pulko vadas įteikė ir 3 kulk. kuopai laimėtą per šių metų šaudymus Varėnos poligone iš sunk. kulkosvaidžių tiesiai taikant pirmą pryzą, didelį bronzinį Vytauto Didžiojo medalį.

Po to pulkas praėjo iškilmės maršu. Pažymėtina, kad jaunieji kareiviai nuo senųjų nė kiek nesiskyrė ir labai gražiai praėjo.

Po pietų nuo 15 iki 21 val. kareiviams buvo kino seansai.

V. J. J.

2 pėst. D. L. K. Algirdo pulkas.

Rytą pašaukė garsus trimito garsas algirdėnus į bažnyčią. Grįžę iš bažnyčios susirinko visi karininkai ir kareiviai į bendrąją pulko salę. Pasigirsta komanda: „Pulkas, ramiai!“ ir ateina mūsų pulko vadas pulk. Čaplikas. Jis pasakė gražią kalbą apie senovės lietuvių karingumą ir laisvės troškimą, pradėdamas: „Kas nemoka kariauti — yra vergas!“ Po žodžių: „Lai gyvuoja laisva Lietuva!“ orkestras sugaudė Lietuvos himną. Toliau papasakojo apie mūsų pirmųjų karių kovas dėl nepriklausomybės. Po to, pulkininkui sukamandavus, stovėjome minutę susikaupę, prisimindami žuvusius už Lietuvos laisvę. Orkestras tuo tarpu griežė liūdną maršą. Paskui pulk. lt. Tumas pasakė kalbą, pabrėždamas, kad mes turime sekti savo pirmtakūnus algirdėnus ir siekti Vilniaus atvadavimo. Po žodžių: „Vilnius — Lietuvos širdis mūsų buvo ir bus!“ orkestras sugrojo „Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“.

Po to pulko vadas prisėgė pasižymėjusiems pulko kariams Vytauto Didžiojo medalius. Vakare aplankėme kiną.

Al-as P. Kačinskas.

tai — viskas ūžia ir bilda. Tik staiga vagonas maždaug aptilsta ir įkyriai mano ausis varsto kažkoks pasakojimas, toks garsus, kad ir gana toli sėdėjęs keleivis paliovė skaitęs ir sužiuro.

— Na, kas gi čia, šimts pypkių, — susierzinau — dabar pamokslą drožia?!

Atsistojęs pažvelgiau ir be galo nustebau, išvydęs vieną vyresniųjų aviacijos kareivių, kuris su didžiausiu azartu mostagavo atsistojęs prieš savo, matyt, draugą ar gerą pažįstamą. Toli išivarė, viską pamiršęs: pasakojo ir apie aviacijos tarnybos sąlygas, ir kaip skraido, kame, po kiek valandų, kokiomis mašinomis, kokie jų trūkumai ir t. t.

Nesakysiu, kad viskas čia būtų

bloga, jei pusė vagono susidomėjusi klausė. Geras dalykas prapauguoti savąją aviaciją. Daugelis dalykų iš to, ką pasakojo, be abejo, jam girdėta ir žinoma gal. Tačiau, įsikarščiauvus, čia daug buvo pasakyta to, kas esančiam šnipui galėjo nušviesti ne vieną paslaptį ir suteikti senai ieškomos medžiagos.

Kartą vėl taip pat traukiny, važiuoja atostogų senas kareivis ir šnekasi sutikęs savo prietelių, to pat pulko atsarginį. Žodis po žodžio, čia atsiminimai, čia dabartis, palyginimai — ir išsikalba apie viską: koks dabar parengimas, lauko mokymai, maistas, kokie karininkai. Klausinėjo daugiausia atsarginis, o kareivis ironiškai šyatsarginis, o kareivis ironiškai šypsojo ir atsakinėjo.

Kareivis, kaip iš gaidų giedojo. — Ar didelės beliko kuopos? — Kiek naujokų susilaukėt? Į kiekvieną klausimą smulkiai buvo atsakyta. Tuomet nebeiškenčiau ir mandagiai pastebėjau, kad viešai apie tokius dalykus nekalbama, nes ir sienos turi ausis. Kareivis susiprato ir sumišęs nutilo. Labai man malonu buvo, kad mane palaikė ir kiti keleiviai — civiliai, kurie, matyt, geriau suprato kareivio pareigas, negu tasai senas atostogų važiuojąs kareivis.

Arba šit, atsimenu iš 1920 metų, kai mūsų pulkas krovėsi Vilniaus stoty ir skubiai buvo siunčiamas į frontą, kad sulaikytų lenkų prasiveržimą ties Druskininkais. Į pulką ką tik buvo atvykusios iš Ukmergės trys naujokų kuopos. Jas tuojau galima buvo atskirti nuo senų fronto dalių. Truputį sumišę kareiviai, daugiau išsiblaškę ir lyg nesavi, nesusigyvenę.

Netikėtai, lyg vokietukas pasakose, pasirodė vagonų linijoj kažkoks švarkuotas ponas. Apsidairė ir skubiai prisiartino prie naujokų kareivių būrelio. Žiūriu, vaišina bernelius papirosais ir prieteliškai kalbasi. Tik girdžiu:

— O iš kur gi, vargšeliai, atvykot?

— Ar mes?

— Iš Ukmergės, — atsako vienas „vargšelis“.

— O dabar kur vykstat?

Ataka.

2 ulonų L. D. K. Birutės pulkas.

9 val. 30 min. visas pulkas, orkestrui lydint, nuvyko igulos bažnyčion, kur buvo atlaikytos pamaldos.

14 val. visi pulko kariai susirinko į kino salę, kur l. e. pulko vad. p. kap. Reklaitis pasakė kalbą. Trumpais, bet labai turiningais žodžiais apibūdino visą mūsų kariuomenės praeitį, nuo Lietuvos Karaliaus Mindaugo laikų iki šios dienos. Paminėjo žuvusius dėl Lietuvos Nepriklausomybės pirmuosius karius: karin. Juozapavičių, kareivius Lukšį ir Eimutį. Juos pagerbėme atsistojimu ir orkestras sugriežė gedulo maršą. Po to perskaitė pulko Vyties Kryžiaus kavaliarius ir apibūdino jų padarytus nuopelnus tėvynei. Labai jausmingą įspūdį padarė kai buvo priminta apie žverišką bolševikų pasielgimą su mūsų Pirmojo Atskiro Vytauto Didžiojo vardo Lietuvių bataliono kariais Sibire, kurie 1919 m. patekę buvo jų nelaisvėn ir buvo sukapoti kardais. Ne vienam iš klausytojų paraudo veidas ir užsidegė širdis amžino keršto ugnimi. Prieš baigiant kalbą, apdovanotiems likt. vachm. ir puskar. iškilmingai buvo įteiktas Vytauto Didžiojo ordino medalis. Baigdamas savo kalbą kap. Reklaitis ragino būti pasiruošusiems kuo greičiausiai išvaduoti pavergtą Vilnių. Orkestras sugrojo „Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“.

18 val. 30 min. buvo nemokamai kareiviams kinas.

A. Gedrimas.

Aviacija.

Kariuomenės šventė aviacijoj prasidėjo aviacijos viršininko gen. št. pulk. Pundzevičiaus atsilankymu.

Pasveikinęs išsirikiavusias aviacijos dalis sukaktuvių proga, buvo atgiedotas Tautos himnas.

Po to, av. viršininkas pasakė turiningą kalbą, paminėdamas kariuomenės nuopelnus nuo jos įsikūrimo iki šios dienos.

Žuvusieji dėl tėvynės pagerbti tylos minute.

„Jei ne šiandien, tai ryt, poryt, vistiek turėsime savo pavergtuosius brolius atvaduoti“ baigė savo kalbą viršininkas.

Respublikos Prezidentui, kaipo pirmajam Lietuvos kūrėjui ir dabartiniam Tautos Vadui, nuskambėjo garsus valio.

Po to, buvo įteikti apdovanotiems kareiviams Vytauto Didžiojo ordino medaliai. Po pietų buvo atitinkamo turinio paskaitos ir nemokamas kinas.

J. Jasiukas.

Karo policijos mokykla.

Mūsų mokykla stengiasi visas svarbesnes tautos ar valstybės šventes gražiai ir išpūdingai paminėti. Karo policijos mokykloje visi pasipuošę, visur išpuošta, tik dar mokyklos viršila bėginėja, šen tai ten tvarko jaunuosius kareivius, kurie apsilikę naujais mundirais nedrąsiai dairosi ir klausia kitas kito: „kaip atrodo?“

10 val. mokykla jau išrikiuota. Mokyklos vyr. karininkas kap. Kviecinskas perskaitė dalies įsakymą, kad mokyklos viršininkas kap. Čepauskas Republ. Prez. aktu pakeltas į majoro laipsnį ir 22 mokyklos kareiviai už uolią tarnybą paaukštinti į puskarininkio ir grandinio laipsnius. Kiek vėliau atėjo mokyklos viršininkas ir tuojau pat karo komendantas pulk. Saladžius. Prasidėjo Vytauto Didžiojo medalių įteikimo ceremonijos. Kareiviai, kurie buvo apdovanoti, tapo iššaukti iš rikiuotės ir dalies vadas jiems prisegė medalius, pasaky-

— Į frontą.

— Į frontą... tokie jauni ir jau kraują liejat?

Naujokas, matyti, neturėdamas dar kareiviškos dvasios, atsiduso tikrai ir tarė:

— Taip...

— Ar daug gi čia jūsų važiuoja?

Čia tuojau įsiterpiau aš:

— Čiupkit tą „prietelių“: juk čia tikriausias šnipas.

Dabar tik susiprato kareiviai. Civilis ir naujokas buvo nuvesti pas stoties komendantą.

Priešo šnipas, kaip matot, gali rasti įvairiais pavidalais ir įvairiose aplinkybėse. Čia jis „gailestingas“ ponas su švarku, čia jis pardavėjas, o čia graži ir jauna mergelė... Tokios mergelės labai pavojingos priešakinėse fronto linijose, kur jos pasirodo arba kaip pabėgėlės iš priešo pusės, arba kaip viešnios, apsilankiusios pas savo gimines bei pažįstamus.

Tad ne veltui vokiečiai didžiojo karo Galicijos fronte, kur man teko būti, 5—8 klm. priešakinėje kautynių juostoje buvę iškraustę visus gyventojus. O lenkai 1919 m., at-

sitraukdami nuo Kijevo, buvo uždraudę imti į gurguolę moteris, kurios tarytum bėgdavo nuo bolševikų, o iš tikrųjų, pasirodę, buvo bolševikų siunčiamos šnipės.

Taigi, šnipavimas yra galingas ginklas. Išvogta arba lengvabūdiškai išduota kariška paslaptis gali labai brangiai kainuoti, tiek gyvūbėmis, tiek kitais nuostoliais. Ir greičiausiai gali atsitikti, kad nesusivaldęs plepys pirmasis užmokės savo galva, jei tolydžio neatsimins, kad

sienos turi ausis!

M.

Tauragės miesto vaizdelis.

Tauragės miestas, rodos, išdilo iš skaičiaus didžiųjų ir gražiųjų miestų. Ar kad jis buvo vokiečių bei rusų nuvargintas, todėl jį pamiršome? Tuo atžvilgiu Tauragė nekalta. Klysta tie, kurie teršia Tauragės garbę. Sako, tai „bolševikų“ miestas. Didžiojo karo metu Tauragės miestas skaudžiai nukentėjo. Iš puikių namų, paminklų, puikios katalikų bažnyčios, gatvių, tilto liko tik griuvėsiai. Tuo metu Lietuvos visuomenė jį pamiršo. Inteligentai išbėgiojo, o liko tik paprasti žmonės, ir atsibastę iš kitur bolševikai. Jie daug dorų žmonių išvedė iš tiesaus kelio. Iš Tauragės taip pat išėjo daug vyrų ginti Lietuvos nepriklausomybę!

Dabar Tauragė atbudo, atsirado daug šviesuomenės, sutvarkė visus reikalus, išvaikė bolševikus ir kiekvienais metais Tauragė žengia pirmyn. Gatvės puošiasi medeliais, auga dideli, gražūs mūriniai namai, paminklai, auginami parkai, gatvės grindžiamos ir t. t. Štai! Nepriklausomybės aikštė — kalnelis, apsuptas medžiais su dideliu, gražiu šaulių įkūrėjo Putvinskio paminklu. Pilna aikštė gėlių, suolelių. Už Nepriklausomybės aikštės teka upė Jūra. Tai graži,

didelė upė, apaugusi medžiais, krūmeliais. Baigiamas statyti naujas, moderniškias, geležinis tiltas, kuris, manoma, pakrikštyti D. L. K. Vytauto vardu. Bažnyčia irgi atstatoma. Kitoje pusėje Tauragę supa miškas. Šis miškas tauragiečiams, kurie neturi lėšų nuvažiuoti į kurortus, atstoja Palangą. Vasarotojų daug, nes visi nori pakvėpuoti pušų oru, pasiklausyti paukštelių giesmių ir pavalgyti uogų. Tauragės pramonė, gyvulininkystė gerai išsiplėtusi. Tai rodo šiais metais buvusi žemės ūkio paroda.

Tauragėje yra užsilikusios senovės istoriškų liekanų. Kadai buvusi kunigaikščio Radvilos didelė, mūrinė, trijų aukštų pilis, apaugusi medžiais ir iš visų pusių mūrais apsupta. Dabar tuose rūmuose yra Tauragės aukštesnioji komercijos mokykla. Nuo mokyklos eina požemio urvas Prūsų link. Ten gali būti daug senovės liekanų. Netoli nuo Tauragės yra Napoleono paminklas, pastatytas atminti prancūzų žygį į Rusiją. Tauragėje ilsėjosi Napoleono kariuomenės dalis. Tauragėje yra dar mokytojų seminarija ir penkios liaudies mokyklos. Žmonės yra nuoširdūs.

Vytautas Gorinas.

damas kalbą ir primindamas medalių reikšmę. Pagaliau vyko į Iguolos bažnyčią, kur pamaldose dalyvavo Respublikos Prezidentas ir karo vyriausybė. Po pietų dalyvavom Vytauto Did. muziejaus kertinio akmens pašventinimo iškilmėse, kaip garbės sargyba.

Jaun. pusk. Z. Gerulaitis.

4 p. L. K. Mindaugo pulkas.

Lapkričio m. 23 d. minėjimą mindaugiečiai baigė Panevėžio šaulių teatre. 14 val. ilgos ir plačios jaunų kareivių kuopos, sutartinai kirsdamos maršo taktą, parodė gausiai jų pasižiūrėti susirinkusiems panevėžiečiams, kad žygiuoja jau ne anie bernuželiai, kurie prieš trejetą savaitių, kaip bites prieš lietų, tyliai, pagužomis į kareivines sulindo. Protarpiais skambėjo dainos, kurių besiklausant buvo jaučiama didinga kariuomenės šventės nuotaika. Šaulių teatras prisirinko pilnutėlis karių. Prieš susirinkusius pasirodė pulko švietimo vadovas kun. Jurkus ir atidarydamas spektaklį pasakė gražią kalbą. Scenoje pasirodė K. Inčiūros „Aušros Vartų pasiilgę“. Vaidino „Dainos“ d-jos mėgėjai. Suvaidino gerai. Kariai patenkinti. „Dainos“ d-ja jau ne vieną panašų malonumą mindaugiečiams yra suteikusi, už ką jie yra dėkingi.

Ltn. Z. Drunga.

7-to pėst. Ž. K. Butegidžio pulkas.

Apie kariuomenės šventę buvo gerai per spaudą painformuota Klaipėdos visuomenė. „Lietuvos Keleivis“ idėjo didelį vedamąjį straipsnį, aprašydamas kariuomenės kūrimąsi ir jos kovas už laisvę.

Iš pat ryto kareivinėse jaučiasi nepaprastos šventės ūpas. 11 val. visi kariai išvyko į bažnyčią, liuteronai išvyko atskirai. Liuteronams pamaldas laikė pats liuteronų vyskupas Gregoras.

Katalikų bažnyčioj atsilankė labai daug Klaipėdos civilės visuomenės. 13 val. visi pulko kariai susirinko kareivių klūbe, kur pulko vadas pulk. Genys ir pulko vado padėjėjas pulk leit. Kazitėnas pasakė kalbas, perskaitė žuvusių ir pasižymėjusių karių pavardes, pabrėžė jų nuopelnus tėvynei ir palinkėjo sekti savo garbingų karžygių pavyzdžiu. Po to pulko vadas įteikė apdovanotiems liktiniams puskarininkiams Vytauto Didžiojo medalius. Vėliau visi igulos ir didelis skaičius atsargos karininkų susirinko karininkų ramovėjų bendriems pietums, kur kartu dalyvavo gubernatorius ministras Merkys.

Vakare visi igulos kariai buvo nuvykę į šaulių namus pažiūrėti karių teatro suvaidintos pjesės „Beuštanti aušrelė“ ir operetės „Onytė verkia — Jonukas juokiasi“. Be to, buvo suvaidinta „Kaip kariauta seniau ir dabar“, kuris publikai labai patiko.

Pulko kareivis.

Varnių igula.

Lapkričio mėn. 23 d. 9 val. rytą stovyklos komendantas, atėjęs į kareivines, pasveikino karius kariuomenės švente. Visi atsistoję sušukome 3 kartus valio už mūsų Respublikos Prezidentą A. Smetoną. Vyr. leit. Ogilvis laikė paskaitą iš Lietuvos praeities, t. y. nuo D. L. K. Vytauto laikų iki dabartinių. Kareiviai klausėsi labai atidžiai, ypač kai pasakojo kariuomenės gyvavimo laikotarpį nuo 1918 m. lapkr. mėn. 23 d. iki šių metų.

V. Klevas.

Pažinkime prekės.

Maistas.

Visų yra patirta, kad žmogaus ir gyvulių gyvasis palaikoma maistu. Be valgio žmogus negali ilgesnio laiko būti, tuo labiau dirbti. Pažiūrėsime, kodėl žmogui yra reikalingas maistas ir ką tas maistas savyje turi.

Žmogaus kūnas yra sudėtas daugiausia iš vandens, anglies ir oro dalelių, taigi jam maitinti yra reikalingas toks maistas, kuris irgi turi daugiausia vandens, anglies ir oro dalelių.

Pasidairę aplink matome, kad visi augalai gerai auga laistomi, ir vaisiai noksta tik saulutei šviečiant ir šildant. Be saulės ir vandens nieks neauga ir nenoksta. Mokslas tą saulės ir vandens reikšmę ištyrė ir surado, kad esant saulei ir vandeniui augalų lapuose susidaro maisto, kuris turi vandens, anglies ir oro dalelių.

Maisto būna gero ir blogo, daug ir maža, riebaus ir lieso, ir žmonės maitinasi taip, kaip kam ir kuriuo maistu tenka pagal reikalą ir išgales.

Gyvulių kūnas taip pat, kaip ir žmogaus, susideda daugiausia iš vandens, anglies ir oro dalelių. Taigi dabar ir aišku, kad žmogui maitinti reikalingi augalai bei mėsa, kuriuos mes vienu žodžiu ir vadiname maistu.

Žinoma, jei maistas būt reikalingas tik gyvybei palaikyti, tai jo reikėtų mažiau, ir jis galėtų būti liesnis, bet žmogui reikia dirbti ir kai kada labai daug ir sunkiai, tuomet ir maisto mūsų kūnas vartoja daugiau ir reikalauja geresnio, nes kitaip žmogaus sveikata silpnėja, ir žmogaus kūnas suseraga kuria nors liga ir pagaliau miršta. Vadinasi, žmogui maistas suteikia jėgos ir stiprumo, bet kuriuo būdu tai pasidaro?

Išžiūrėję į žmogaus kūno gyvenimą ir judesius, pastebime, kad jis veikia, lyg kokia mašina, tik protingai. Kai žmogus gyvas, sveikas ir valgo, jo kūnas šiltas, o kai smarkiai dirba, tai net prakaituoja ir prakaitas garuoja — visai kaip garo mašina. Iš praktikos jau žinome, kad garo mašinai varyti reikalingas kuras vandens garinimui. Vandens garai veržiasi ir stumia mašinos dalis, kurios juda ir dirba. Taigi matome, kad mašinai jėgos ir stiprumo teikia kuras, o kuras, kaip jau žinome, yra iš augalų sudarytas.

Iš šito palyginimo aišku, kad kaip žmogaus kūnui, taip ir mašinai jėgos ir stiprumo suteikia augalai — kuras, kurį vadiname žmogaus mašinai maistu ir kuris taip pat, kaip mašinos krosny, žmogaus viduriuose, tik iš lėto, dega ir palaiko nuolatinę kūno šilumą. Toji šiluma ir duoda galimybės žmogui judėti ir dirbti.

Kad žmogui maistas tiktų, kaip reikia, ir nekenktų jo sveikatai, žmogus turi vartoti maisto tik tiek, kiek reikalinga ir tik tinkamos ir sveikos rūšies. Taigi kiekvienas žmogus turi pažinti tą, ką jis kasdieną valgo; turėdamas galvoje, kad maistą pirkliai taip pat be širdies falšivina, kaip ir kitas prekes, itin svarbu kiekvienam su maisto dalykais susipažinti, kad blogą pastebėtų ir atskirtų nuo gero.

Javai.

Mūsų krašto gyventojų svarbiausias maistas — duona, kruopos, bulvės, daržovės, pienas ir mėsa.

Duona ir kruopos gaminamos iš įvairių javų, apie kuriuos čia ir kalbėsime.

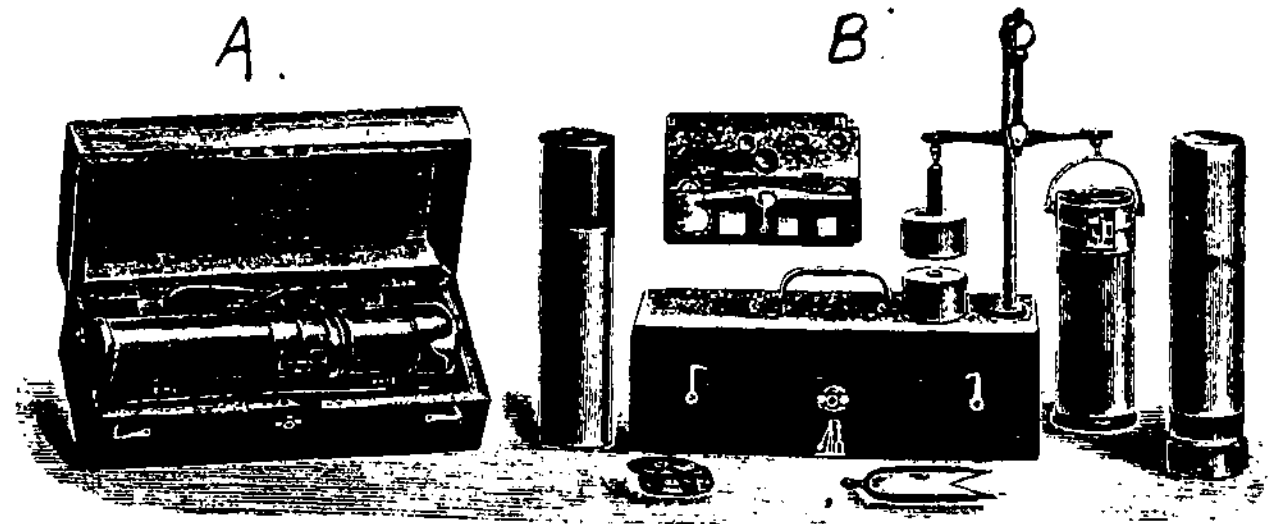
Iš javų laukose pas mus sėjama daugiausia: rugių, kviečių, miežių, avižų, žirnių ir kitų.

Javai, kaip prekė, rinkoje patenka jau gatavų grūdų pavidale. Jei grūdai geresni, aukštesnė jų kaina. Taigi perkant ar parduodant svarbu žinoti, kame tas grūdų gerumas.

Norint grūdų gerumas pažinti, reikia grūdus gerai patyrinėti. Paprastai iš grūdų maišų partijos, ar vagono (iš įvairių vietų) reikia iš gilumos surinkti po saują apie 3 litrus grūdų. Grūdus sumaišyti, ant švaraus popierio supylus, ir iš ten imti mėginimams tiek, kiek reikalinga.

Bent kurios veislės geri grūdai turi būti:

Sunkūs — t. y. jei to pat grūdų kiekio (tūrio) svoris didesnis, tai grūdai geresni; tad visai nenuostabu, jei pirklys vienam ūkininkui, rodos, už tokius pat grūdus moka mažiau, o kitam daugiau. Grūdų sunkumui arba svarumui tikrinti vartojamas vadinamasis pūrelis (žiūrėk pieš.). Javų pirkėjai da-

Pūrelis grūdų svarumui tikrinti: A-pūrelis sudėtas dėžutėje ir B-pūrelis sustatytas darbui.

bar jau visuomet, pirkdami kaimuose grūdus, turi su savimi tą pūrelį. Dažniausiai tai ketvirties litro tūrio misinginis dubenėlis su svarstyklėmis. Dubenėli grūdų pripylę ir pasvėrę sužinome grūdų svarumą.

Gerai grūdai tik švarūs ir sveiki, t. y. gryni grūdai, be pašalinių priemaišų: akmenukų, pelų, smėlio, šiukšlių, įvairių parazitų ir kirminėlių. Visai švariai grūdus išvalyti nesiseka, todėl ir skaitoma: jo mažesnis priemaišų procentas, juo geresni grūdai. Apskaičiuoti priemaišų procentą labai lengva tokiu būdu: ant svarstyklių reik atsverti lygiai 100 gramų, paimtų iš grūdų prabos, išpilti ant popierio ir atskirti (atrinkti) ar šipuliuku ar šiaip pirštais visus švarius ir sveikus grūdus ir juos iš naujo susverti. Skirtumas tarp 100 ir naujo svorio, kurį atrinkti grūdai turi, parodys priemaišų procentą. Tokiu būdu kiekvienas ūkininkas ar pirklys gali patikrinti grūdų švarumą ir užprašyti ar pasiūlyti tinkamą kainą.

Perkamieji grūdai turi būti sausi, kad jie, arba sumalti iš jų miltai, laikomi negestų. Drėgni grūdai turi daug vandens ir tai atsiliepia grūdų svoriui. Čia pirklys visuomet, prikišdamas drėgnumą, moka mažą kainą arba visai grūdų neperka, — todėl, kad drėgni grūdai ir miltai bestovint „dega“, o perdegę būna kartūs ir mažai maistui tinką. Tokie grūdai sudaro ūkininkams ir pirkliams nuostolį.

Kaip gi sužinoti, ar grūdai sausi? Štai keletas praktiškų patarimų:

a) įkišus į grūdus ranką, neturi būt jaučiama ši-

Iš kareivio bloknoto.

Šeštadienis. Šiandien, prieš pietus, buvome žygy. Grįždami pasukome pro Napoleono kalną. Nemune išsimaudėme. Išsimaudę suėjome ant kalno: gėrėjomės gražiomis Kauno apylinkėmis, vaizdais...

— Na, vyrai! Uždainuosim, — šūkelėjo kuopos viršila Kopūstas — dainų pramatorius.

— Kokią? — paklausė būrininkas.

— Na, kad ir „Sėdžiu ant kalnelio sau dainuodama“...

— Gerai, gerai — pritarė daugumas.

Suskambėjo daina. Suvirpėjo oras. O jos aidas atsiliepė gražiuose Freidos šlaituose. Dar užtraukę vieną, kitą dainelę — žygiavome plentu, kareivinių link. Smagu ir lengva buvo eiti išsimaudžiusiems. Visi buvo patenkinti, kad nė kasdieninėj smėlio aikštėj

šiandien darėme užsiėmimus. Apie smėlio aikštę „liliputų“ būrio (taip kuopa vadina mūsų trečią būrį), eil. Jaugelis yra sudėjęs net toki dainos posmą:

„Smėlyne, smėlyne!
Kas tavęs nemynė?
O kas tave mins —
Tas amžių atmins“.

Jaugelis mano, kad, kol jo vaikams teks tarnauti kariuomenėj — aikštė būsianti asfaltu išlieta.

Einant per Panemunės tiltą, eil. Kasperavičiaus kišenėj kilo gaisras. Laimė tik, kad čia pat vanduo. Panardinom vargšą Nemune. Sudegė: nosinė, viršutinių ir apatinių kelnų kišenės ir prigriebė šlaunį, dėl to tik jis ir pajuto, kad dega. Pas pypkorius tatai neretenybė, tačiau mūsų kuopoj tai pirmas toks atsitikimas.

Netoli kareivinių vadas sukomandavo:

— Į kareivines bėgte, marš!

Lyg iš vėtyklės berti grūdai, pasileidom lenktyniuodami į kareivines. Bet pirmakiai tuoj išsiskyrė iš pelų. Sutrinko, subildo kareivinės. Šautuvai dygsta piramidėse, kuprinės ant lentynų. Čium-pam duoną, dubenėlius ir aida tarš-

Kareiviai kalviai.

Foto Andrikonio

limos, greičiau jaučiama šaltoka; ranka turi lengvai įeiti į grūdus.

b) Ištraukus grūdų saują, neturi būt jaučiama jokio pelėsių ar šiaip kvapo.

c) Iš saujos grūdai turi lengvai ir lygiai kristi žemyn.

d) Ant dantų sausas grūdas traška, drėgnas plojasi. Sauso grūdo, peiliu perpiaunant, abi pusės toli atšoka, o drėgno pasilieka arti peilio.

e) Sausos avižos ir miežiai, juos saujon suspaudus, ranką duria ir bėgant iš saujos „kalba“.

Drėgmės nustatymo tikresnis būdas. Paėmus ir atsvėrus lygiai 100 gramų grūdų, supilti juos į švartą spirgintuvę (petelnę) ar šiaip į molinę šukę ir džiovinti (galima net ir prie ugnies, tik atsargiai — nespraginti ir žiūrėti, kad nepridegtų ir neišsibarstyti). Džiovinti 2 — 3 valandas ir vėl susverti ant tų pačių svarstyklių. Tų grūdų svorio skirtumas gramais ir parodys, kiek buvo procentų vandens.

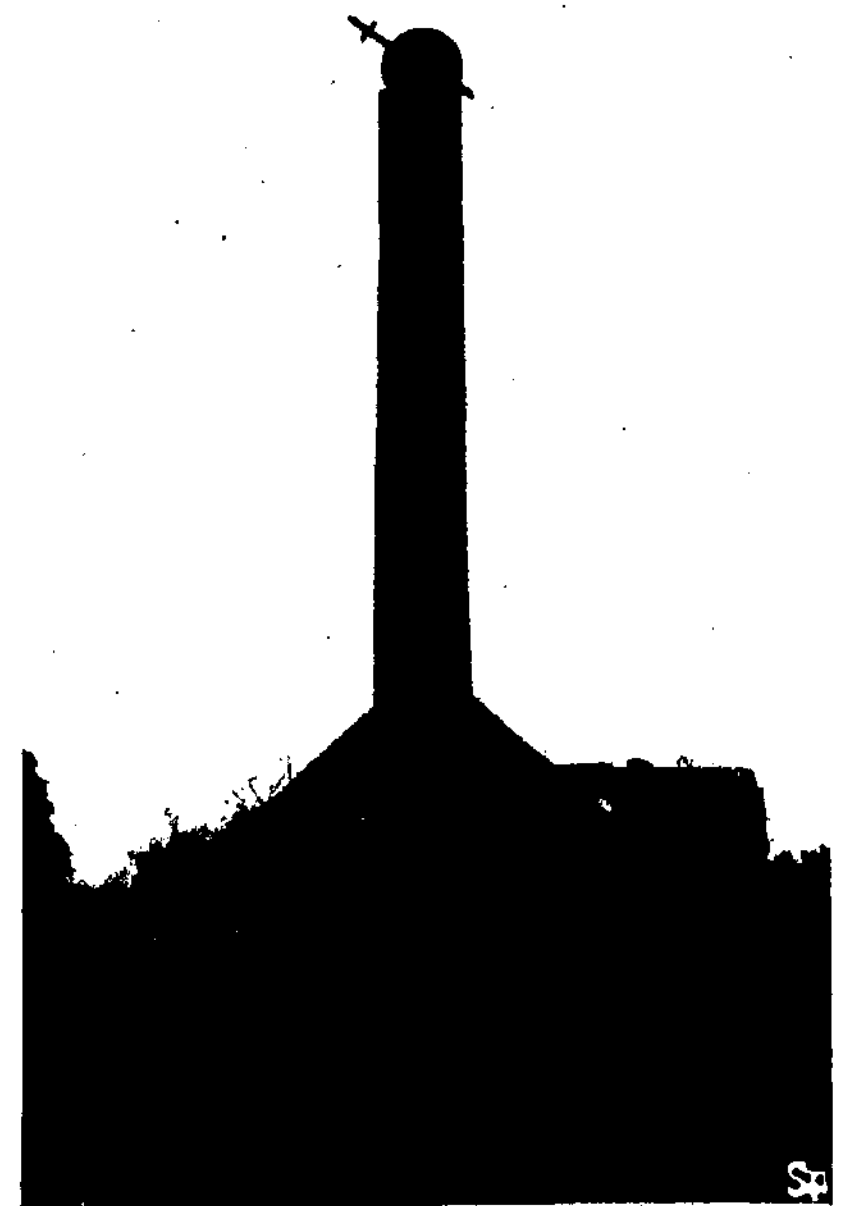
Be to, visoki grūdai dar turi būti bendrai: sunokę, pilni, grūdėliai visi lygūs, nesukirmiję, neužteršti parazitais — visokiais gyvūnais, nesupelėję. Didesnius parazitus galima pamatyti paprasta akimi, o smulkius — arkes ir kitus, su padidinamuoju stiklu. Pelėsių kvapą lengvai galima pajusti, jei iš vidaus maišyti arba iš krūvos skubiai ištraukti saują grūdų ir uostyti. Grūdus, įtariamus supelėjus, kai jie, sakysim, kartą buvo pelėję ir perdegę, o vėliau išdžiovinti, galima pažinti. Jei tokių grūdų paimti bliūdan

ir staiga juos apipilti verdančiu vandeniu, tai garantant galima suuoti pelėsių kvapas. Tas būdas gerai tinka ypač avižų ir miežių priplėkimui patirti.

Sakas.

Lietuvos nepriklausomybės kovų metu, 1919 metais, Biržų apskrities, Saločių apylinkėje kovėsi mūsų partizanai su bolševikais, ir keletas jų čia žuvo. Tų pačių metų XI. 12. Pasvalio komešdantūros kareivių kuopos ir šauliai išviję iš Saločių čia įsiveržusius iš Latvijos vokiečius — bermontininkus. Po kautynių mūsų kariai paėmė daug vokiečių belaisvių ir nemažą ginklų grobį. Per šias kautynes žuvo keliolika mūsų karių.

1928 metais Saločių miestelio aikštėje žuvusiems kovose už Lietuvos laisvę pastatytas paminklas.

kindami, barškindami indus, prie karštų pietų.

O ir pietų gardumėlis, kaip du medu. Pas mamytę niekad nesu taip gardžiai valgęs, nors mamytė pagamindavo pietus neprasčiau kaip mūsų virėjas.

— Na, na piktauk — sakydavo mamytė, — kai pateksi į kariuomenę, visus „kaprizus“ pamesi.

Ir tikrai, viskas gardu, skanu. Vieną kąsnį riju, antrą kramtau, trečią ruošu. Net ausys linguoja. Bematant ir sotus

Keliamės nuo stalų. Plaujam indus. Užsigardžiuodami, vietoj „trečio“, sukam „bankrutkes“. Kuris neturi, paprašo draugą:

— Petrai, palik ir man porą dūmų užvilkti. Suprantama, kad draugas draugą atjaučia.

— Še! — Petras nutraukęs „mundštuko“ galą pakiša draugui.

„Maskolius ne gaspadorius — pavalgęs gult“ — tokia patarlė yra liaudy. Tačiau ji jau atgyveno savo amželį. Mūsų kareiviams ji netinka. Jei bent tinginiui. Labai maža dalis teina snūsterėti, jei bent netyčiom, skaitant knygą, ar „kalant“ statutą, tenka primigt. Daugelis eina į orą, kai graži diena. Susispietę ant pievelės, lyg kurapkos būreliais, skaito knygas, valo šautuvus, lopusi rūbus. Kiti

žaidžia, pasidirbė iš duonos plutų „šaškes“, pasakoja anekdotus. Kiek toliau — būrelis sustojęs ratu rodo „sylas“ — tai kilojimas iš kažkur sugriebtų svarsčių.

— Pūsk, pūsk, Juozai, paliauki, kitaip neištumsi dviejų pūdų.

— O kažin kaip tamsta išpūsi. Manai, kad jau taip lengva išstumti.

— O-cho, kaip burokas raudonas palikai, kol išstenėjai.

Tačiau ne visiems tenka poilsiu džiaugtis. Yra ir tokių, kuriems tenka „džiūti“ po angliška „kriaušė“, už „nuodėmes“.

— Pir-r-r — sučirškė kuopos budėtojo švilpukas. Šokam nuo žemės, lyg igelti, metam šposus, išdykavimą ir aida į kareivines.

— I būrio 3 skyrus eis į mišką šluotų, — isakinėja viršila. — Būrininkams prižiūrėti, kad švariai būtų išvalytos kareivinės. Nuplauti: langai, stalai, kėdės. Pašalinti nuo lubų voratinklius. Išnešt oranlovas. Baigęs isakymus, viršila nusinešdino į kambarį

Sutrinko kareivinėse: lovas, piramides per kelioliką minučių išgarbinom į kiemą. Prasidėjo dulkių, voratinklių naikinimas.

3 skyrius grįžo iš miško, apsikabinęs šluotomis. Nušlavėm kiemą, rajoną. Išvalę kareivines, šva-

rinomės patys: kirpom plaukus, skutom barzdas.

18 val. vakarieniavome Vakarienes dauguma ne nevalgė. Mat, vyrai išponėjo. Kol buvom naujokai, tik duok košės, o dabar...

Štai ir vėl visi kazematuose laisvi. Kuprelis išsitraukė iš dėžutės armoniką, Činčiberas gitarą, Beržinis mondoliną. Muzika puikiausia. Daugelis net ėmėm šokti. Linksma ir smagu. Oras kareivinėse lengvas.

Vakare, per patikrinimą, gavome naujų laikraščių, kiti laiškų. O eil. Tvardauskas rado laiške net Onutės atvaizdą. Džiaugėsi vyras. Rodė net draugams.

— Na, kaip. Nieko špetnibuitė — rodė prikišęs draugui Pūdimui.

— Tu, tur būt, ir per naujokų apmokymą tik apie ją vieną tesvajojai, kad negirdėjai net ką vadas per statutų pamokas aiškindavo.

Lygiai 22 val. kuopos budėtojas išpėjęs, kad miegotumėme, elektros lemputės užsukinėjo tamsiu poperiu. Liovėsi triukšmas, -klegesys... Tik vieno budėtojo sunkūs žingsniai, ir, lyg pagauto paukščio širdis — laikrodžio taksėjimas kartojosi kitame kazemato gale, o miegantieji paskendo sapnų pasauly.

St. Čepulis.

Svarbesni įvykiai prieš 10 m.

1920 m. lapkričio mėnuo.

29 d. Valkininkų rajone, susirėmus prie Olsokių ir Puškarnios ežerų, paimti 2 lenkai nelaisvėn. Mūsiškių 1 sužeistas.

Pasirašyta sutartis dėl ginklų sustabdymo tarp lietuvių ir Želigovskio kariuomenių, nuo lapkričio 30 d. 24 valandos (bare nuo Valkininkų iki Joniškių). Nustatyta neutralė zona tarp lietuvių ir lenkų kariuomenių, kuri ėjo: lietuvių linija — Jakėnai (Varėnos rajone) — Strelciškiai — Kalonys — Spengleninkai — Panašiškiai — Žukleja — Solovjiškiai — Spindžiai — Stravka — Štareinia — Daugirdiškiečiai — Chovščizna — Naujalaukis — Kaceliškiai — Seibutėnai — Malūnelis — geležinkelio tiltas per Bražolą — Vievio rajone — Amerynis — Podoliesė — kairysis Neris krantas iki Voleikiškių — Vičiūnai — Daubariškiai — Užūželė — Pasiekiai — Rymučiai — Šniponys — Akmenys — Antanava — Kiemeliai — Uličėnai — Pajuodžiai — Juodiškių dvaras vakarų ir šiaurės krantai Giedraičių ežero — Jančiūnai — Miežionys — šiaurės krantas Osvies ežero — Olka — šiaurės krantas Balošos ežero — Labeišiškiai — Joniškis.

Lenkams nustatyta laikytis šių punktų: Deksniai — Mostai — Rudziškių stotis — Oba-

liai — Jeleneva — Senas Malūnas — Gojus — Seimėnai — Alsokiai — Knizovščizna — Donitai — Mičiūnai — Lazdenai — Jateliūnai — Bražola — Surmonys — Dešinysis Neris krantas iki Padvaronių — Pakalniai — Sibirauka — Plekiškiai — Jauniūnai — Birkiai — Kvakciai — Migučiai — Nugariai — Naruniškiai — Burkiliai — Jakubonys — Svidariškiai — Keidanėliai — Pakirné — Maironys — Padubinkiai — Maciejava — Ornėnai.

Ši linija iš kiekvienos pusės reiškia pačias paskutines sargybas.

30 d. Prie Olsokių ežerų įvyko smarkesnis žvalgų susirėmimas.

1920 m. gruodžio mėnuo.

3 d. Lietuvių ir lenkų kariuomenės galutinai atitrauktos iki neutralės zonos linijų, tik lenkai ilgai neatsitraukė iš Joniškių miestelio, Tautų Sąjungos kontrolės komisijos palikto mūsų pusėje.

Tą pat dieną lenkai pirmą kartą sulaužė nustatytą neutralės zonos liniją, rekvizuodami Puškarnio kaime maisto produktus. Tokių sulaužymų pasikartojo labai dažnai net iki 1923 metų.

4 d. Užulėjų kaimė (neutralėje zonoje Rudziškių rajone) lenkai darė rekvizicijas.

7 d. Anykstos rajone 70 ginkluotų latvių kareivių su gurguole perėjo į mūsų pusę apie 5 km.

Laiškas M. Janulytei.

(Žemuogėlių km.).

Mieloji Mortyte!

Kaip aš nudžiugau Tavo laiškėlį „Kary“ radęs. Skaitau ir savo akimis netikiu: ar tai tikrai man būtų rašytas tas laiškėlis?... Bet tai rodo mano pavardę. Taip širdis iš džiaugsmo muša, o raštą ryte ryju akimis!..

Ačiū Tau, mieloji Mortyte, labai ačiū už tą laiškėlį, už tuos malonius žodelius, už tai, kad manęs neužmiršti... .

Dovanok, mano mieloji mergužėle, kad aš Tau taip ilgai laiško neparašiau. Dabar, pirmosiomis dienomis, tiek darbo, tiek darbo, kad nė apsikopti negalima... O ir prieš akis dar darbo devynios galybės. Užtat mes ir dirbame išsirežę: nė vienos valandėlės veltui neleidžiame, nė minutėlės neprasnaudžiame, kad ką nors naujo išgirdę, pamatę ar išmokę. Užtat ir atliekamo laiko nėra.

Klausi, kaip aš gyvenu, kaip aš čia atsidūriau. Keliais žodžiais galėsiu apsaityti. Iš savo stoties išvažiuoju kiek nuliūdę: vienam ašaros, kaip pupos, riedėjo žandais, kitam akys žibėjo, kaip stiklinės, kitas vis nuolat valė nosį ir šniurkščiojo... Man irgi buvo neramu ir kažko gaila. Mano akyse vis stovėjo Tavo žavusis veidelis, Tavo žydrios akelės, Tavo švelnūs balselis skambėjo mano ausyse... Jaučiau, kad negreit teks pasimatyti, todėl buvo liūdna ir graudu. Bet pamažėli, tolindamiesi nuo savo gimtųjų laukų, ėmėme linksmėti. Vienas kitas pradėjo krėsti špokus, pradėjo anekdotus pasakoti; kuris turėjo geresnį balsą, užvedė dainelę, iš pradžių tylia, švelnia, bet kuo tolyn, kitiems pritariant, ta daina augo ir jau netrukus skambėjo galingu griausmu per laukus, užtrenkdama traukinio bildesį. Žuvo ašaros, žuvo liūdesys, jautėmės esą kareiviai, todėl liūdnumas nebepritiko. Žmonės, dirbę laukuose, mosavo mums kepurėmis, nosinaitėmis, rankomis; mes jiems irgi mosavome, šaukėme „sudiev!“ ir garsiai dainavome... .

Kaune pasitiko didingas ir puikus kariškas orkestras. Nors ir ne visi pratę sutartinai vaikščioti, bet, orkestrui ritmuojant, įgavo kažkokios energijos, kažkokiu nujautimu vadovaudamiesi, ėjo kaip seni kareiviai.

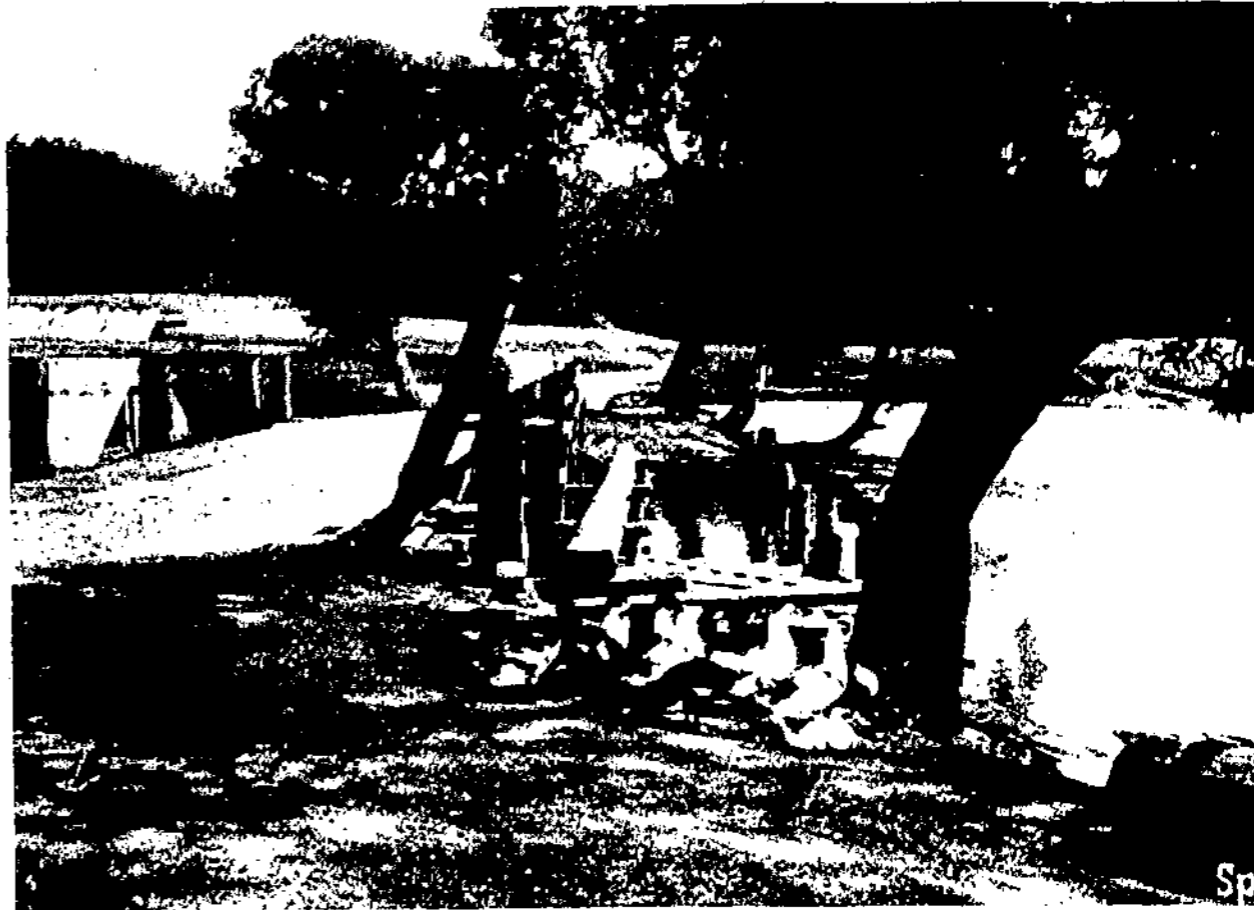
Kareivinės vėl, žinotum, mano brangioji, visai panašios į mūsų bažnytkaimio bažnyčią, tiktai be bokštų ir be kryžiaus: tokios aukštos, aukštos, raudonų plytų statytos su daugybe didelių lankų... .

Atkeliavome vakare, todėl teko nakvoti kaip kur kam pakliuvo. Rytą jau gėrėme saldžią, gardžią kareivišką kavą, užsikąsdami rūkščia, malonia duonute. Ir, žinotumėte, kur kas puikiau jautėmės, negu privalgę namie kiaušiniėnės... .

Tuoj supažindino su mūsų būsimaisiais viršininkais, su tvarka. Už kelių dienų gavome kareivišką apdarą. Mano mieloji Mortyte! Kad tu būtumei mane mačiusi, kaip aš džiaugiausi kariškais rūbais apsidaręs! Aš žiūrėjau į didžiulį kuopos veidrodi ir vis negalėjau tikėti, kad tai aš taip išrodau... . Kad Tu būtum mačiusi... . Bet Tu negreit mane pamatysi: tik tada, kai parvažiuosiu atostogų. Bet aš Tau kuo greičiausiai pasistengsiu atsiųsti savo fotografiją, kad ir Tu galėtumei įsitikinti mano žodžių teisingumu.

Jau gavome ir šautuvus. Vadas, mums juos išdavęs, surikiavo visus ir sako: „Vyrai! Jūs dabar gavote tėvą, motiną ir mylimąją mergelę, todėl mylėkite ją ir gerbkite...“. Teisingai pasakė vadas. Mes dabar kas rytą vakarėli ir dažniau, kada reikia, myluojame savo šautuvėli ir su juo niekad nesiskiriame. Tapome su juo vienu kūnu ir siela.

Atmeni, mieloji Mortyte, kaip vieną kartą, parvažiuosiu iš miesto, Tu džiaugeisi, kad mačiusi ka-

Prie malūno pylimo.

riuomenę, žygiuojančią į bažnyčią; jos priešaky ejęs orkestras, sklidusi ritminga ir puiki melodija, kuri Tave žavėte žavėjusi ir buvę gera, gera... . Taip. Mes dabar kas sekmadienis taip žygiuojam į bažnyčią. Mus visada lydi orkestro garsai, jie kelia mūsų energiją, suteikia drąsos ir tvirtumo. Kad tai Tu, mieloji Mortyte, galėtumei mane matyti, kai aš einu nušvitusiu veidu, tiesus, tvirtas ir galingas. Mūsų kojos, sekdamos maršo ritmą, taip virkdo akmenis, kad net visas miestas skamba. Kad Tu galėtumei matyti!... .

Kazys Grybas irgi kitaip jaučiasi, negu namie. Girdėjau, kad jis esąs paskirtas į mokomą kuopą. Jis dabar net didžiujasi tuo, kad jį parinko iš kuopos kaipo visais atžvilgiais tinkamą būsimoms rimtoms pareigoms pasiruošti. Kitų mūsų kaimo vaikinių dar nesusejau

Baigsiu rašyti. Ko nesuspėjau šį kartą parašyti, padarysiu ateityje. Dabar jau dažniau susirašinėsimė.

Perduok geras dienas ten visiems mano kaimynams ir pažįstamiems. Pasveikink Butkų Petrą.

Sudiev, sudiev!

Lauksiu Tavo atsakymo.

Tavęs išsiilgęs Tavo

Ant. Bernotas.

1930 m. gruodžio 1 d.

Kaunas I.

Buvusių margiečių dėmesiui.

6 p. P. K. M. pulko metinės šventės proga, buv. pulko p. karininkai kviečiami atvykti į tradicinę šventės paminėjimą, L. Karininkų Ramovėn š. m. gruodžio mėn. 6 d. 19 val.

Komlsija.

Daugiau švaros!

Nors paprastai ir manoma, kad knaisiotis po sve-timus baltinius nemandagu ir nepadoru, tačiau ka-riuomenėje tenka kiek kitaip į tai žiūrėti. Pagal nustatytą tvarką, atvykus naujokams į dalis, tuoj atliekamas kūno apžiūrėjimas (toliau tai kartojama kas mėnuo). O tai, ką pirmas apžiūrėjimas parodo, rodos, verta ir platesnio dėmesio. Nors kiekvienoje dalyje susidaro daugiau ar mažiau kitoks vaizdas, bet nuostabiai krinta į akis apsileidimas parazitais, pirmoje eilėje utelėmis, ir šiaip bendras nešvarumas. Tatai jau beveik visur. Konkretiškai kalbant, tas vaiz-das, pav., viename iš mūsų pėstininkų pulkų š. m. lapkričio mėnesio pradžioje buvo toks — į pulką at-vyko naujokai iš šių vietų ir pasirodė, kad:

Kretingos apskrities naujokų tarpe utelėtų 51%,
Tauragės apskrities naujokų tarpe utelėtų 50%,
Biržų apskrities naujokų tarpe utelėtų 48%,
Kauno m. ir apskr. naujokų tarpe utelėtų 39%,
Klaipėdos krašto naujokų tarpe utelėtų 13%.

Anais metais % utelėtų siekdavo lig 70—80. Šie-met kiek geriau, tačiau ir tas parodo, kad mūsų žmo-nės švarumo atžvilgiu tebėra dideli apsileidėliai. Lig šiolei ruošiamos švaros savaitės neperdaug ką tedavė. Gali kilti minčių, jog kitose Lietuvos vietose žmonės švariau gyvena, negu paminėtieji. Tačiau vargu — greičiausia ir kitur tas pats, jei tik neblogiau. Kodėl gi utelės taip vengtinios? Jau daug kartų buvo įvai-riais būdais aiškinama bei skelbiama, kad utelės per-neša vieną iš sunkiausių limpamų ligų, būtent, beria-mąją šiltinę (typhus exanthematicus). Utelė minta žmogaus krauju; savo snapiuku įgelia sergančiam ir užsiteršus pereina ant sveiko ir, vėl įgeldama, įskie-pija bei perneša minėtos ligos antkritį. O beriamoji šiltinė — liga nelengva: apie 1/2 mėnesio žmogus turi karščiuoti — temperatūra visą laiką pakelta arti 40°C. Mirtingumas ir prie gero užlaikymo bei gydy-mo siekia 15%—25%. Jei žmonės labiau išvarginti bei išbadėję, kaip tai pasitaiko karo metu, mirtingumo % būna žymiai didesnis. Kiekvienoje kariuomenės dalyje susirenka žmonės iš įvairių vietų, įvairių — įvairiausių šeimynų etc. Kareivinėse tenka gyventi gan sukimštai. Proga pereiti utelėms nuo vieno ant kito labai gera. Jei nebus apsivalyta, tai, pasitaikius infekcijos užnešimui, galima susilaukti masinio ligos išsiplėtimo. Pav., Rusijoje, sovietų kariuomenės orga-nizavimosi pradžioje, kada sanitarinės bei higienos sąlygos buvo blogos, beriamoji šiltinė tiek buvo išsi-platinusi, kad pačios kareivinės virsdavo tyfoziniais barakais, nes atskirų pulkų didesnė dalis sirgdavo šita liga ir dar kaip tik tuo metu, kada reikdavo vykti į frontą... Tai yra pavyzdys, ką gali reikšti net ute-lė. Atskirų beriamosios šiltinės atsitikimų turime ir Lietuvoje. Per tai lengva susilaukti užnešimo ir į kariuomenę. Kadangi kariuomenės sveikatingumas yra pagrindu jos ištvermingumo, tai ir saugumas čia griežtai būtinas. Kaip tai praveisti? Visų pirma, kiekvienas turi rūpintis pats savim — savo asmens švara ir suprasti, kad tai yra jo paties sveikatos rei-kašas, o ne laukti kol už nešvarą, kaipo apsileidimą, gaus pabaudų. Tai pagrindinis dalykas. Dalyse prie-monių tuo atžvilgiu yra pakankamai: pirtis, dezinfek-cijos kamera etc. Be to, savo ambulatorijoje kiekvie-nas gali gauti ir individuališkai taikomą pagalbą bei

patarimą. Kūno švara tai ne privilegijuotų asmenų bei luomų dalykas — kiekvienas norėdamas gali būti ir privalo būti švarus. Pamėgimas švaros, tarnaujant kariuomenėje, turės nemaža reikšmės ir šiaip gyve-nime: tai bus didokas indėlis net į mūsų bendrą kul-tūrinį išsilaikymą. *Mjr. gyd. Kenstavičius.*

Įriškime „Kari“ į knygą.

Mes, „Kario“ skaitytojai, greit gausime pasku-tinį šių metų „Kario“ numerį. Su juo mes užversi-me ir paskutinį šių metų mūsų istorijos metraščio puslapį. Šie metai ypatingai buvo mums brangūs ir reikšmingi — tai Vytauto Didžiojo metai. „Ka-ry“ kaip tik aiškiausiai visa tai atsispindėjo. Kiek-viename jo nr. yra įdėta didelė dalis mūsų narsio-sios kariuomenės ir visuomenės sielos brangenybių. Todėl mes, skaitantieji „Kari“, privalome, ypač š. m. „Kario“ visus numerius surinkti ir įrišti į gra-žią ir dailią knygą.

Jau dabar laikas patikrinti visus gautuosius „Kario“ numerius. Ar visi jie yra tvarkoj. Ar ne-trūksta bent vieno ir t. t. Jeigu trūksta, arba kuris nors yra netvarkoj, prašykime „Kario“ administra-ciją, kad pasiųstų. (Bet čia noriu truputį pastebėti: prašant atsiųsti naujus „Kario“ nr. nr., reikalinga nusiųsti padengimui tų išlaidų).

Ir tik tada, kai turėsime visus „Kario“ numerius tvarkoje, duokime juos įrišti. „Kario“ knyga puoš mūsų jaukių seklyčių stalus. Ji bilos, kaip mes gy-venome, kaip mylėjome savo tautą, kaip saugojome jos garbę ir t. t. Joje ras savo sielai peno: audrin-gas keleivis, svečias ir visi kiti. Aiškiau tariant, gausime knygą, kurios vertės aš vienas nepajėgiu įvertinti. Jos vertę galės įvertinti tik patys „Kario“ skaitytojai. Bet geriausiai ją įvertins, tur būt, atei-nančioji mūsų karta.

Girių Ažuolas.

Ukmergės skautų šventė.

Lapkričio 23 d. Ukmergės skautai-ės šventė 5 metų „Živilės“ draugovės sukaktuves ir tunto įsikūrimo šventę. Kadangi ir Ukmergės skautų šventės programa beveik va-naši į uteniškių skautų, todėl čia jos neminėsime. Pabrėšime tik tai, kad leit. Petrulaitis perskaitė J. E. Liet. Skautų Są-jungos šefo įsakymą, kuriuo leidžiama sudaryti Ukmergės Tuntas (iki šiol Ukmergė priklausė Kauno Tuntui). Vėliau perskaitė tuntininko sktn. Kulviečio įsakymą, kuriuo sudary-tas tunto štabas. Beveik visi tunto štabo nariai yra suaugę žmonės — pedagogai arba karininkai. Buvo perskaityti gau-tieji telegramomis ir raštu iš Vyriausiojo Skautininko pulk. sktn. Šarausko, vyr. sktn. J. Kuprionio ir draugovių sveiki-nimai. Vyriausias skautininkas savo sveikinime linki augti ir stiprėti, gyvenant kilniais skautų idealais. Žodžiu sveikino Kauno Tunto atstovas. „Živilės“ draugovės adjutantė padarė 5 metų draugovės veikimo ir Ukmergės skautų įsikūrimo apžvalgą („Živilės“ draugovė yra pirmoji Ukmergėje). Gra-žus skaučių, skautų ir vilkiukų — paukštyčių kandidatų bū-relis davė įžodį. Toliau buvo linksmoji programos dalis.

V. Vėversėlis

Partizanų žygis.

1920 m. spalio mėn. 9 d. žaibo greitumu žinia aplėkė visą Lietuvą, kad lenkai užėmė mūsų sostinę Vilnių ir veržiasi vis tolyn į Lietuvos gilumą. Jauni vyrai, nieko nelaukdami, stojo į partizanų eiles, sakė visiems sudieui ir skubėjo

Mūs kariai 1920 m. prieš želigovskininkus.

vykti Kaunan, o iš ten į frontą, kad padėtų mūsų kariuomenei sulaukyti besiveržiantį priešą. Įsirašiau ir aš. Mus lydėjo į Jurbarko garlaivių priekabą didžiulė žmonių minia, priekyje ėjo orkestras, grieždamas įvairius maršus. Garlaivis „Vaidyla“, pasirošęs plaukti, 3-čią kartą sušvilpė. Belipant į garlaivį mus bombardavo rūtomis grakščios lietuvaitės. Tuo tarpu „Vaidyla“ traukėsi nuo kranto, orkestras griežė Kęstučio maršą, minia žmonių mus lydėjo.

Kauną pasiekėme sutemus, nuvykome į Šaulių Sąjungos salę. Šaulės mus pasitiko gražiomis dainelėmis, pasakė keletą gražių kalbų. Ilgai nelaukus čia gavome šautuvus, šovinių ir maisto. Šaulės apkaišė mūsų krūtines rūtų šakelėmis, tardamos: tai jūsų krūtinų šarvas, į kurį atšips priešokardas.

Dainuodami žygiavome į geležinkelių stotį. Stotyje vadas Čep-

la apdovanojo visus po šimtą marškių. Traukinio teko laukti iki 5 val. ryto. Snausti nė vienam neteko, nes atsirado keletas turinčių burnines armonikėles: griežėm, šokom ir dainavom. Tas labai patiko bufeto savininkui, nes ir jam neteko snausti. Už tai visus pavaišino papirosais ir po vieną „kle-

ėjo pasiklausyti ir apie 2 kilometrus lydėjo. Sustojus poilsio, kunigas pavaišino saldainias, palinkėjo geros kelionės ir priešą nugalėti. Aukštadvaryje 4 dienas mokėmės manevruoti — ir vėl pirmyn. Onušiškiuose pusę valandos pasilsėjome, tai buvo 22 val. Mūsų vadas Čėpla paaikino, kad jau nebėra lenkai ir, ranka parodęs netoliese ošiantį šilą, pasakė: ten yra vietinių lenkų partizanų ir mus einančius per šilą gali iš pasalų užpulti. Todėl ejom išretėję ir labai atsargiai, kad neturėtumėm iš savo pusės aukų. Bešvintant, mūs artilerijai padedant, užėmėm Lieponų kaimą. Žmonės džiaugsmingai mus pasitiko, tik skundėsi, kad vakarykščių lenkų legionai viską atėmė ir išvežė, tik parodė vieno šlėktos ūkį. Ten, sako, visko yra, iš jo lenkai nieko neatėmė, o dar davė, nes jis labai artimas lenkams ir, jų naudai dirbdamas, daug žalos lietuviams daro.

Netrukus vadas visus išskirstė: vienus sargybon, kitus žvalgybon, trečius patruliais ir t. t. Čia ir prasidėjo kilnaus darbo dienos apkasų gyvenime. Nepasitenkinimų nebuvo: visi vienodu ūpu, viens kitą drąsindami, stengėmės, kad visuomet sutiktas priešas būtų nugalėtas, nežiūrint į tai, ar jis lygus, ar gausingesnis būdavo.

J. Ambrozaitis.

Štai su koku „vaisku“ turėsime kariauti. Moterų kariškas paruošimas Lenkijoje.

Feljetonas

Kariškas paruošimas ir oš.

Kai pamačiau gimnazijos koridorių aukštą ir ilgą leitenantą — visos blusos man numirė. „Šit ir baigsis mano nedrausmingo gyvenimo dienos“ — pagalvojau. Pirmos perstogės metu nuėjau prie turniko ir pamėginau apsiversti, bet pasirodė, čia ne taip jau paprastas dalykas. Kad ir kaip aš mėginau verstis: ir nuo kojų, ir nuo galvos, ir nuo pilvo, tampa raumenis be pasigailėjimo — vis tiek niekas neišėjo, lyg, rodos, alavo kas būtų pripylęs. Sunku pasidaryti ant širdies, numačiau savo sunkią ateitį ir juodžiausiomis spalvomis piešiau sau karišką paruošimą mano gyvenime. Iki šiolei man rodydavosi, kad visų baisiausias ir sunkiausias trigonometrijos funkcijos bei koordinatų sistemos, bet dabar jau man paaiškėjo, kad turnikas irgi neglosto. Apie kumelę, paraleles ir švedų sienelę tada aš dar neturėjau nė žalio supratimo, o jei kas lipdavo virve aukštyn, tai drąsiai, neabejodamas, patvirtindavau, kad šis pilietis rodo savo beždžioniškos kilmės palinkimus, nors pačiu kilimu žmogaus iš beždžionės netikėjau ir netikiu.

Atėjo pagaliau pirmoji kariško paruošimo pamoka. Mūsų klasės draugas „fetfebelis“, geras gimnastas, bet labai prastas matematikas, išrikiavo visą mūsų klasę ir, patikrinęs, su didžiausiu nustebimu pranešė mūsų „chevrai“, kad nėra nė vieno dezertyro! Tai pirmas atsitikimas mano ilgametėje gimnazijos darbo praktikoje — matyti taip visus in corpore gimnastikos pamokoj. Ak, tiesą pasakius, ir aš neturėjau per daug palinkimo lankyti „viršprogramines“ pamokas.

— Ramiai!! — sugriaudė „fetfebelio“ komanda, ir prieš mus pasirodė tas pats ilgas, ilgas leitenantas. Mūsų „vadas“ paradine uniforma — su balta apikakle ir baltom lietuviškų vilnų pirštinėm — pareiškė, kad visi susirinkę. Po raporto visu smarkumu atsakėm į pasveikinimą, o vienas net lotyniškai „salve magister“ pasveikino naująjį mūsų viršininką, už tai tuojau buvo paleistas pasilsėti ir padaryti pas inspektorių vizitą, pasidalyti išpūdžiais.

Drausmingai sukinėjomės ant kairės kojos kulno ir dešinės pirštų, darėme visokias voras, saujas, kitokius prašmatnumus ir laikėmės kuo ramiausiai. Aš iš baimės net trigubai praretinau kvėpavimą... Pamačiau, brač, kad leitenantas gatvėj, šeimyniniam vakariuky ir gimnastikos salėj visai kitoks sutvėrimas. Ak, ir anksčiau teko iš arčiau matyti karininką, bet jie man atrodė tokie švelnūs, malonūs ir nuolaidūs, kad, mūsų tautos patarlės žodžiais betariant, nors už uodegos tampyk! Įsitikinau, kad čia apie tampymą teks užmiršti, teks išmesti tas idėjas iš jaunos galvos. Kai aš taip galvojau, suskambėjo leitenanto komanda — „kairėn“ ir aš, staiga užkluptas, valandėlę užgniaužęs kvapą pastovėjau, ir kad suksiuos, į kurią tik pasitaikė pusę! — o pasirodo, kai tyčia pateko pasisukti į dešinę, ir aš savo neilga, bet stambia nosimi trenkiau savo draugui į jo ganėtinai gražų, inteligentišką snukutį. Akyse pasipylė žiežirbos, o kai atsigavau, prieš mane stovėjo leitenantas ir iš esmės kritikavo mano pasisukimą, stovėjimo būdą (pasirodo, pilvas per daug buvęs išstatytas, krūtinė ne vietoj), kritikavo ir mano

figūrą ir pagaliau pridėjo: tamsta dirbk, arba iš tamstos bus lepšis. Dėl tokios atestacijos net desperacijon buvau įkritęs, ir tvirtai pasiryžau prieš kitą pamoką nueiti pas gimnazijos daktarą ir nušviesti jam mano silpnos sveikatos stovį. Paskyriau sau dvi dienas, kad apsvarstyčiau, kas man maždaug skauda.

Po dviejų dienų nutariau, kad sergu pilvo kataru ir nuėjau pas daktarą. Kaip jau ten viskas buvo, minėti netenka, viena tik pažymėsiu, kad per apžiūrėjimą vos negavau tikrojo pilvo kataro... Buvau su vilko bilietu gražintas atgal į gimnaziją ir jau visiškai netekau vilties išsisukti iš pamokos. Rimtai ir atsidėjęs ėmiausi studijuoti naująjį mokslą. Ir pats stebiuos, kaip aš galėjau padaryti tokią pažangą, kad dabar jau tiek aukštai iškilau, jog kariško paruošimo instruktorius už mano nuopelnus pakėlė mane į skyrininko pavaduotojus! Džiaugiuosi savo aukštomis pareigomis be galo ir su malonumu skaitau iš drausmės statuto, kad skyrininkas (ir jo pavaduotojas) gali bausti savo valdinius, neišleisdamas jų 2 dienas iš kareivinių arba paskirdamas be eilės į darbus 1 kartą!

Henr. Ablaukas.

Utenos skautų iškilmės.

Lapkričio 23 d. Utenos skautai šventė didelę savo šventę — 9 metų skautų gyvavimo sukaktuves. Šventės išvakarėse buvo surengta vietos gimnazijos moksleiviams jaukus pasilinksminimas, kuriame suvaidinta 4 veiks. drama „Inteligentai“ ir po to linksmai pašokta. Sekmadienį gyvai ir entuziastiškai paminėtos pačios sukaktuvės. Į iškilmės buvo atsilankę Panevėžio tunto atstovai (14 žmonių — beveik visas tunto štabas) ir apie 20 skautų-čių iš Zarasų. Utenos skautai kasdieniniame savo gyvenime būdami veiklūs ir savo paminėjimą atšventė įdomiai.

Po pamaldų, 12 val. skautai rinkosi į gimnaziją sueigai. Gražiai išsirikiavo ir su raportu sutiko Sk. R. D-jos pirm. p. apskrities v-ką Valevičių. Sueigoje dalyvavo ir daug vietos aukštesniosios visuomenės ir šiaip svečių. Gražus skautų kandidatų būrelis davė įžodį ir nuo tos valandos tapo pasaulinės skautų brolijos nariais. Griaudu buvo žiūrėti į mažus skautelius, kai jie klaupėsi prieš savo vėliavą ir karštai ją bučiuodami, pasižadėjo gyventi Dievo garbei, Tėvynės naudai ir artimųjų džiaugsmui... Toliau sueiga tapo rimto konferencinio pobūdžio susirinkimu. Įvairiausių organizacijų ir atskirų vienetų atstovai išreiškė begalės linkėjimų. Buvo linkėta, kad jaunieji Utenos skautai aukotų save kitų labui, kad kiekviena jų mintis būtų pirmiau apie kitus, pasikui apie save, kad neštų džiaugsmo spindulėlį ten, kur laukia jo milijonai vargstančiųjų, linkėta, kad jie būtų paguoda kiekvieno nelaimingojo ir t. t. Žodžiu, visi kalbėtojais tetroško vieno, kad Utenos skautai būtų visur ir visada ir tai ne tik žodžiu, bet ir darbu. Visus dar labiau džiugino, kada buvo sužinota, kad J. E. Skautų Sąjungos šefo įsakymu nuo lapkričio 23 d. steigiamas Utenos tuntas (iki šiol Utena priklausė Panevėžiui), kurio ateitis, reikia tikėtis, bus graži, nes kur yra tiek gražių norų, ten nestiks ir darbų. Sueiga baigta Tautos himnu, kurio žodžiai taip jausmingai kvietė skautišką šeimą prie vienybės, į darbą, semiant stiprybę iš gražios praeities. Ir Utenos skautų graži praeitis, ir iš jos reikia mokytis ir uteniečiai bus visados, kaip ir iki šiol, geriausiai mūsų šeimos nariais.

Vakare didelis ir gražus vakaras, kuriame pasireiškė Utenos skautų meno jėgos. Scenos dalykas pavyko gan gerai, kai kurie artistai verti visai rimto pagyrimo. Jei ir buvo kokie trūkumai, tai jie dingo pasisekimo jūroje... Po vaidinimo buvo labai jaukūs šokiai. Bendrai, Utenos skautų linksma nuotaika, simpatiška vakaro atmosfera paliko svečiams tokio išpūdžio, kuris gal amžinai neišnyks iš jų sielos. Visur dvelkė jaunatvės dvasia, jos energija ir entuziazmas.

Aukštai iškelti skautijos vėliavą, nešti skautiškų idealų žibintą į Tėvynės samanotas bakūžes, džiuginti tautą savo gražiais darbais ir skaisčiomis skautiškėmis širdužėmis — linki jums jūsų bėičiuliai, buvę jūsų svečiai.

Pasktn. H. Abl.

KARIUOMENĖS GYVENIMAS

1 pėst. D. L. K. Gedimino pulkas.

Lapkričio mėn. pradžioj pulkas sulaukė jaunų šeimos narių. Atvykusių tarpe yra didelis atsidėjimas kariuomenės tarnybai. Tai matyti iš rikiuotės pamokų. Per porą savaičių jaunų kareivių kuopos nebegalima atskirti nuo senų kareivių, net ir dainelę vieną kitą padainuoja. Tai pabrėžia, kad mūsų jaunimas kaskart atvyksta vis daugiau pasiruošęs ir susipažinęs su kariuomenės gyvenimu.

Anksčiau pasitaikydavo vienas antras „zuikelis“, kuris savavališkai išvykdavo iš pulko, bet už kiek laiko grįždavo, tik jau gero draugo lydimas ir tiesiai į daboklę. Šio šaukimo tai tikri vyrai kurie savavališkų „atostogų“ nekenčia, todėl ir pulko daboklė kaip iššluota — sargybiniai gali miegoti.

V. J. J.

Pulko kapeliono išleistuvės. Kapelionas kun. Balandis atvyko pulkan 1929 m. pavasarį. Jam atvykus, tuojau pasijuto kitoks jausmas, ypač liktinių tarpe, nes kun. Balandis yra atsidavęs kareivių švietimo darbui. Per savaitę po keletą kartų apsilankydavo kuopose, dėstė tikybos pamokas, pasikalbėdavo su kareiviais, jiems sudarydamas gerą nuotaiką. Liktiniams taip pat beveik kiekvieną sekmadienį arba šeštadienį liktinių klūbe laikydavo paskaitas, pasikalbėjimus iš gyvenimo ir t. t., ypač prieš atvykstant į pulką jauniems kareiviams. Kiekvieną dieną lankydavo pulko ligonius. Jo nei blogas oras, nei svečiai nesulaikydavo aplankyti ligonių. Be to, kur tik atsirasdavo proga, suruošdavo kareiviams pasilinksminimus. Nors, rodos, neilgai jam teko pulke būti, bet vis dėlto per tą trumpą laiką daug ką padarė, sutvarkė žuvusių karių kapus, kareivių biblioteką ir t. t.

Kun. Balandžiui būnant pulke liktiniai ir jų šeimos taip susigyveno, kad atrodo lyg būtų viena didelė šeimyna. Už tai liktiniai atsidėkodami, jam išvykstant naujon tarnybos vieton į 7 pėst. pulką, atminimui įteikė dovanėlę ir lapkričio mėn. 22 d. suruošė liktinių klūbe arbatėlę, pagiedojo „ilgiausių metų“ ir palinkėjo naujoje tarnyboje geriausių pasisekimų.

Gediminėnas.

1 p. pulko inteligentai kareiviai.

Šiomet pulke susidarė mokoma kuopa grynai tik iš inteligentų. Jų tarpe yra tik keletas baigusių šešias gimnazijos ar tolygios mokyklos klases, o šiaip beveik visi yra visai baigę gimnaziją, ir jau keletą metų studijavę universitete arba šiaip aukštą mokyklą baigę.

Ši kuopa įnešė daug naujų jėgų į viso pulko gyvenimą. Suorganizuotas mokomos kuopos choras, kuris pajvairins kariuomenės pamaldas bažnyčioje ir įvairias karių pramogas. Yra nemaža gerai išsilavinusių sportininkų, futbolistų ir kitų, kurie pirmiausia aktyviai dirbo įvairiuose sporto klūbuose. Vaidilų būrelis rengia pulkui vakarus. Apskritai, pulkas daug ko tikisi iš šių metų mokomos kuopos. St. Šerkšnas.

4 artilerijos pulkas.

Koncertas. Jau ketveri metai sukako, kai pulkas išlaiko neetatinį dudų orkestrą, kapelm. Augustinavičiaus vedamą.

Kiekvienais metais, metinių sukaktuvių proga, muzikantai rengdavo vakarus ar koncertus, jų pelną sunaudodami komandos švietimo reikalams ir vinjetei.

Taigi ir šiais Vytauto Didžiojo metais, ketvirtąsias sukaktuves minėdami, lapkričio mėn. 22 d. surengė pulko karių klūbo salėj koncertą. Programai parinko 11-ka įvairių koncertinių dalykų, kaip popuri iš operų ir kitokių. Koncerto programa atlikta ne tik vykusiai, darniai ir harmoningai, bet lanksčiai ir skambiai — gražiai, todėl griežikai įsigijo publikos simpatijos, kuri plojo ne tik baigus, bet ir prieš pradėdant griežti.

Mirė

Š. m. lapkričio mėn. 16 d. dr. J. Basanavičiaus vardo karo ligoninėje nuo smegenų uždegimo mirė 3 art. pulko jaunas kareivis Pranas Erčius, kilęs iš Tauragės apskr., Vainuto valsč., Lazdūnėnų km. Vellionis palaidotas A. Šančių karių kapinėse.

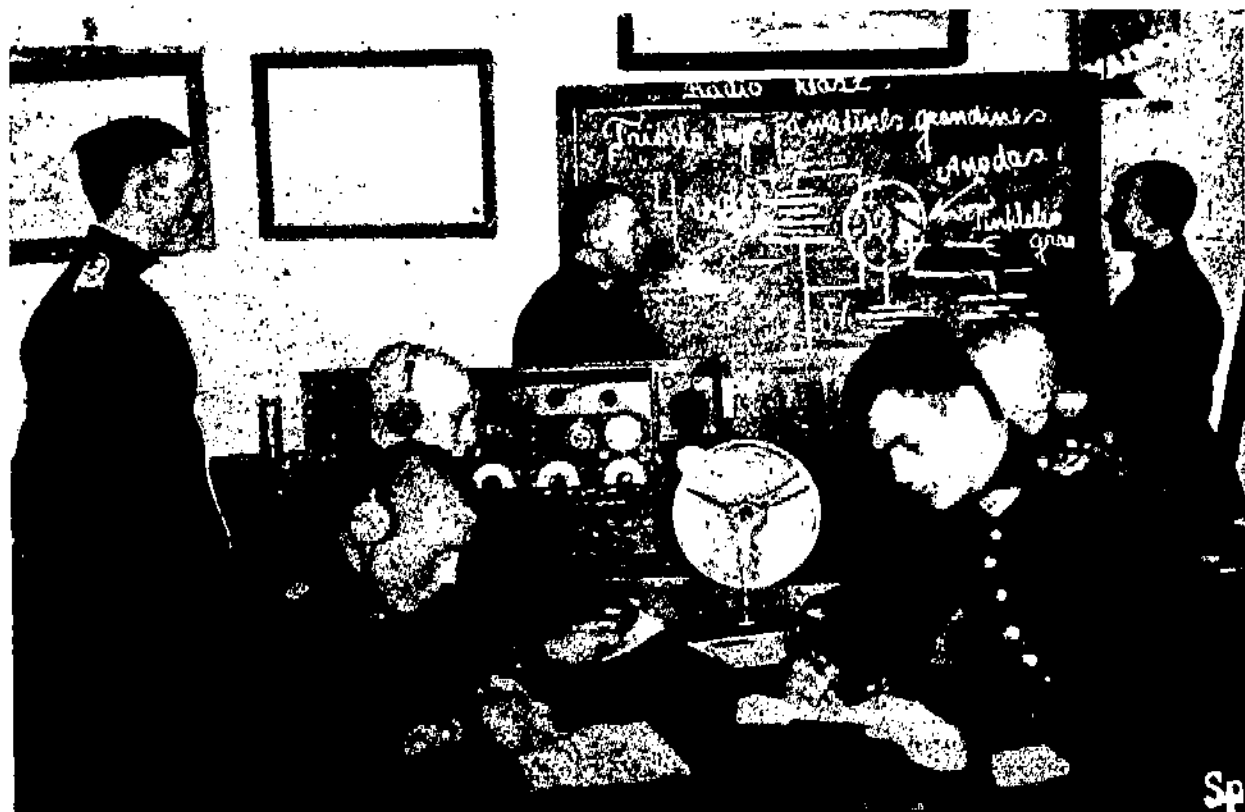
Koncertas pavyko ir publikos gausumu. Erdvi klūbo salė beveik pilna buvo. Pajamų surinkta apie 370 litų, nors bilietai tekainojo nuo 1 ligi 3 litų.

Be to, dar šiais metais seni instrumentai pakeisti naujais, nupirktais iš ekonominių sumų. Taip pat reikalingi pataisyimo buvo atremontuoti.

V. p. B. J.

1 gusarų D. L. E. K. Jonušo Radvilos pulkas.

Lauko pratimų filma. Lapkričio 28 d. buvo demonstruojama filma vaizduojanti karininkų ir puskarininkų lauko pratimų tam tikrą gabalą (raitųjų mokymo terenė tikslu nugalėti visokias pasitaikusias kliūtis). Filmuota (pereitą mėnesį) mūsų aviacijos filmininkų (aviacijos foto-laboratorijos). Filmai parinktas toks terenas, kuris, iš tikro, yra efektingas. Matome, kaip raitininkai nugalė visokias aukštumas, beveik iki 90° statumo. Kinuose dažnai tenka matyti taip vadinamų „triukų“, bet mes žinome, kad tie „triukai“ yra dažnai „kamšos“ triukai, bet šioje filmoje matome triukų, kurie iš tikro yra naturalūs ir, žinoma, be jokio ankstybesnio nusistatymo daryti triukus... Taip filmoje ir matome, kur nusirita raitininkas su arkliu nuo labai aukštų ir stačių statumų. Tai raitininkų gyvenime normalus reiškinys, ir, žinoma, kaip kam sekasi, o kaip kam tenka nukentėti susidaužant (žinoma, gerokai). Filmoje vyrauja pasikėlimai, nusileidimai,

1-jo gusarų D. L. E. K. Jonušo Radvilos pulko technikos eskadrono radistai pamokos metu.

V. p. K. Ripskio foto.

įvairių laukuose sutinkamų kliūčių nugalėjimas, slėpimas savo pėdų, jojant išilgai upelio, pereinant įvairias defile, siaurumas ir kita. Be abejo, tokie mokymo pratimai vykdomi su tam tikru atsargumu, dėl to filmoje ir matyti paliktų nurodytojų prie stačiausių ir staigiausių aukštumų, tikslu išvengti aiškios nelaimės. Be to, reikia pažymėti, kad Lietuvos terenas apie Kauno apylinkes toks reljefiškas ir toks gražiai perspektyviškas, kad, rodos, lyg tai būtų kur nors kitoje šalyje, ne lyginant kokioj Šveicarijoj, bet Lietuvos gusarų uniforma aiškiai nustato filmos vietą... Filma pulkas nori įsigyti nuosavybėn. Be to, būtų įdomu pažiūrėti ir kitoms ginklų rūšims. Tie raitininkų lauko tarnybos pratimai, kaipo gabalais iš raitininkų mokymo. Filma techniškai yra gerai pavykusi.

Žvelgaitis.

Pionierių batalionas.

Batalione yra gaisrininkų komanda. Komandos viršininkas, vyr. leit. Klimauskas, atidžiai ruošia gaisrininkus jų pareigoms. Nuolat daro įvairius pratimus ir teorines pamokas.

Dabar komanda gavo kilnojamą Flader'io motorinį siurbli ir 200 metr. žarnos.

Gaisrininkai dar labiau susidomėjo savo pareigomis ir džiaugiasi daugiau galėsią pagelbėti gaisrininkų gesinime.

V. p. Ka-as.

KARIUOMENĖS UGNIAGESIAI

Gaisrų fronte. Lapkričio mėn. Kauno įguloje kar. ugniagesiai buvo šaukiami: XI. 3 d. 11 val. — 5 pėst. pulko komanda (A. Panemunė), XI. 22 d. — kar. ugn. inspektorius (Laisvės Alėja, 68), XI. 26 d. — jis pats ir 1 gus. pulko komanda (Laisvės Alėja 40), tačiau gusarų iššaukimas inspektoriaus įsakymu buvo atšauktas.

Viršininkų pakėlimai. Lapkričio 23 d. J. E. Respublikos Prezidentas pakėlė į majoro laipsnį Šančių karo brandmajorą kap. Baltrimą, į kapitono laipsnį — Aviacijos k-dos v-ko padėjėją vyr. leit. Lapienį, į vyr. leit. Panemunės brandmajorą leit. Morkūną ir komandų viršininkus: 1 pėst. pulko leit. Statkevičių, 9 pėst. pulko leit. Jaruševičių, Atskiros artil. grupės leit. Buiką.

Komandų viršininkų pasikeitimai. Nuo pat ryšių bataliono komandos įsikūrimo buvęs jos viršininku leit. Baipšys ir šiemet paskirtas jo padėjėjas leit. Sivilas paskirti į Vytauto Didžiojo kursus. Komandą priėmė vyr. leit. Slyvauskas.

Atsk. artiler. grupės komandos viršininku vietoj vyr. leit. Pioravičiaus paskirtas vyr leit. Buika, 1928 — 1929 m. vadovavęs pionierių b-no komandai.

Ukmergė. Gediminiečiai ugniagesiai mokosi.

IŠ SAVANORIŲ GYVENIMO.

Savanorių atstovai pas ministerį pirmininką. Lapkričio 28 d. 12 val. ministeris pirmininkas p. J. Tūbelis priėmė L. K. Savanorių Sąjungos centro valdybos atstovus (pirmininką, vicepirmininką ir sekretorių). Audiencija užtruko visą valandą. Ponas ministeris pirmininkas papasakojo Lietuvos užsienio ir vidaus politinę padėtį ir maloniai išklaušė savanorių pageidavimų. Tai vykdoma dalimi ir ateity, kas bus galima, palengva bus įvykdoma. Iš kalbų paaiškėjo, kad p. ministeris pirmininkas domisi savanorių gyvenimu.

Marijampolės savanorių šventė. Lapkričio 23 d. Marijampolės savanorių skyrius sušaukė suvažiavimą ir atliko savo vėliavos pašventinimo iškilmes. Vėliavą šventino J. E. arkivyskupas Karevičius, L. K. Savanorių Sąjungos garbės narys. Jis savanoriams yra gerai pažįstamas, nes 1919 m. juos yra prisaikdinęs ir laimines savanoriams žygiuojant į frontą. Taip pat šis garbingas senelis, vėliavos šventinimo metu, pasakė savanoriams pamokslą. Toliau savanoriai rikiuotėj, 9 pėst. pulko orkestro lydimi ir to pat pulko būtinos tarnybos kario savanorio vedami, nuėjo į kapines pagerbti žuvusių ir mirusių karių. Kapinėse savanorių vardu kalbą pasakė centro valdybos narys ats. gen. št. pulk. lt. S. Zaska-

Nauja stoginė. 3 art. pulko ugn. k-da gavo naują stoginę. Privažiavimas prie jos patogus, pati stoginė turi cementinį grindinį ir patogi visais atžvilgiais. Naujoji komanda sudaryta iš vienos grupės žmonių, kad galima būtų greičiau juos surinkti ir mokyti. Užsiėmimai vedami trečiadieniais nuo 13 iki 15 val.

Ryšių bataliono komandoje.

Lapkričio 20 d. palydėjome į Vytauto Didžiojo kursus mūsų mylimąjį k-dos v-ka p. leitenantą Baipšį. Jis buvo mūsų viršininku nuo pat pradžios, t. y. 1928. X. 11 d. Per tą laiką gražiai sutvarkė komandą, apmokė ir paleido į atsargą artį 40 ugniagesių, kurių dalis jau tarnauja savanorių gaisrininkų eilėse. Jam vadovaujant ryšių b-no k-da dalyvavo Kaune, gesindama 18 didesnių gaisrų. Kiekvienam gaisrininkui teko pasidaruoti, pasimokyti. Labai daug rūpinosi leit. Babšys komandos orkestru. Buvo suruošęs 20 kareiviams vakarų, iš kurių gauta 1400 lit. pelno. Komanda turi gerą stygų orkestrą (10 instrumentų), nupirko žiemos sporto įrankius. Iš tų pačių lėšų paleidžiami į atsargą ugniagesiai — ryšininkai gavo naudingą jiems Dom. Siemaškos „Gaisrų gesinimo taktiką“. Dalies vadas leido ugniagesiams — orkestrantams atliekamu laiku lavintis muzikoje — dalyvauti orkestro repeticijose. Mūsų narsiam ir rūpestingam viršininkui linkime geriausios kloties kursuose.

Ex-Ryš.

Ugniagesių kalendorių ruošiasi išleisti Lietuvos ugniagesių sąjunga. Jame bus sąrašai civilių ir kariškų komandų ir daug naudingų gaisrininkams žinių.

vičius. Posėdžio metu tas pats centro atstovas pasveikino marijampoliečius centro vardu ir laikė paskaitą „Savanorių ideologija“. Be jo, į suvažiavimą buvo atvykęs ir centro sekretorius J. Ramanauskas. Suvažiavimas baigėsi gražia savanoriška nuotaika. Išrinkta nauja skyriaus valdyba ir atstovai į visuotinį sąjungos suvažiavimą.

Alytaus savanoriai veikia.

Dzūkų žemelė, tur būt, gausiausiai aplaistyta krauju. Apie tatai liudija karių kapai, kuriuose ramiai ilsisi savanoriai, žuvę kovose su Lietuvos priešais. Alytus, dzūkų sostinė, glaudžiai susijęs su mūsų nepriklausomybės karo istorija. Alytaus parapijos kapinėse ilsisi 1 pėst. pulko vadas karininkas Antanas Juozapavičius, karžygiškai žuvęs 1919 m. vasario mėn. 13 d.

Šio Lietuvos kampelio buvusieji savanoriai liko ištikimi žuvusiųjų karžygių idėjai. Jie, susibūrę į savanorių sąjungos skyrių, dirba, trūšia. Štai dabar šis skyrius, pavadintas Lietuvos kariuomenės savanorių sąjungos karininko Antano Juozapavičiaus vardu Alytaus skyriumi, nutarė įsigyti vėliavą su savo šefo karininko A. Juozapavičiaus atvaizdu, o taip pat pastatyti paminklą.

Paminklas bus statomas Alytuje, toje trikampėje aikštėje, kuri yra netoli tilto. Tatai bus bronzinis 1½ karto padi-

dintas karininko A. Juozapavičiaus biustas, nulietas iš tutehų tų šovinių, kurie buvo iššauti kovose su bolševikais. Toks paminklas kainos apie 6000 litų. Kadangi Alytaus savanorių skyrius nėra toks turtingas, kad galėtų padengti visas išlaidas, tai nutarta paskelbti neviešą, aukų lapais, rinkliavą. Pradžią gera. Per dvi savaites surinkta daugiau kaip 700 litų. Su mielu noru aukojo kariuomenės dalys, draugijos, savanoriai ir atskiri asmens. Pažymėtina, kad vien savaitraš-tis „Mūsų Rytojais“ pažadėjo surinkti aukų iki 3000 litų.

Aukas kalbamam paminklui galima siųsti šiuo adresu: Alytus, Dzūkų miškų urėdija, L. K. Savanorių sąjungos Alytaus skyriaus išdininkui J. Ardzijauskui.

Jis Šaulių gyvenim

Veliuona. Šių metų lapkričio mėn. 23 d. Veliuonos šaulių būrio šauliai Al. Labano salėje suruošė viešą su vaidinimais vakarą. Scenoje statė „Bajorų rūpesčiai“ Paukštelio 3-jų veiksmų tragediją.

„Bajorų rūpesčiai“ vaizduoja Lietuvos bajorų — dvarininkų būklę, siekimus ir rūpesčius, įvedant Lietuvoje žemės reformos įstatymą. Suvaidinta gerai.

Po vaidinimų buvo šokiai, tautiški žaidimai ir gėlių šokiai.

Nors diena pasitaikė biauri (buvo šlapia ir lijo), bet į vakarą publikos atsilankė, palyginamai, daug.

Gausus publikos atsilankymas į šaulių suruoštą vakarą parodo, jog mūsų žmonės įvertina šaulių ruošiamas pramogas ir jiems simpatizuodami gausingai lanko.

Korespondentas.

LATVIJA. Pensijos šauliams.

Latvijos seime dabar svarstomas pensijų įstatymas, kuriame numatyta mokėti pensijas šaulių (aizsargų) skyrių ir ūkio viršininkams, būrių, kuopų, eskadronų, batalionų, pulkų vadams ir jų padėjėjams, adjutantams ir kapelmeisteriams. Šaulių skyrių viršininkai ir būrių vadai pensijos atžvilgiu prilyginami jaunesniesiems karininkams, o visi kiti — atitinkamų kariuomenės vienetų vadams.

Karininkams bus duodami rūbai.

Nuo 1927 m. Latvijos kariuomenės karininkai gaudavo kasmet po 150 latų (apie 300 litų) rūbpinigių. Dabar svarstomas įstatymas, pagal kurį kariuomenės intendantūra per tam tikrą laiką nemokamai duos karininkams, karo gydytojams ir karo valdininkams reikalingiausius rūbus. Šiam įstatymui pritaria seimo karo reikalų ir biudžeto komisijos ir valstybės kontrolė.

SOV. RUSIJA. Nauji lėktuvai.

Š. m. lapkričio mėn. 22 d. Maskvoj, Leningrade, Char-kove ir kituose miestuose „Osoviachim“ perdavė raudonajai armijai iš viso 87 naujus lėktuvus.

ANGLIJA. Tobulinama karo aviacija.

Anglų radio praneša, kad vyriausybė nutarė patobulinti karo aviaciją. Tatai numatyta įvykdyti per 15 mėnesių. Aviacijos ministerija jau pasiuntusi į „Hawker Engineering Company“ dirbtuves 200 naujosios sistemos lėktuvų — naikintojų, kurie bus pritaikinti kovai su bombų mėtytojų eskadrilėmis. Tie lėktuvai galės nepaprastai greit kilti į viršų.

VOKIETIJA. Naujos lauko duonos kepyklos.

Vokiečių lauko duonos kepyklos pakeičiamos naujomis. Naujose kepyklose duona bus kepama ne malkomis, bet elektra.

Nauja kepykla susideda iš 14 sunkių automobilių: 2 skirti kepėjams ir darbininkams, prie 5 — prikabinamos kepyklos, 5 — vežami įrankiai, mašinos ir lauko virtuvė, 1 — medžiagai ir atsarginėms dalims ir 1 — atsarginiams ratams.

Toki lauko kepykla per parą gali iškepti 14.000 klg. duonos.

Politinė apžvalga.

Netrukus numatomas Lietuvos ir Estijos ekonominių derybų atnaujinimas.

Po Lietuvos — Latvijos ekonominių derybų sėkmingo pasibaigimo ir Estijos politiniuose sluoksniuose pradėta rūpintis prekybos sutarties su Lietuva sudarymo reikalu. Mat, pernai prasidėjusios tarp Estijos ir Lietuvos derybos jokių vaisių nedavė.

Tų derybų nepasisiekimo priežastis iš dalies buvo politinio pobūdžio. Mat, estai paskutiniu metu pateko beveik visiškai lenkų politikos globon. Varšuvos įtaka estų politikai, po estų valstybės galvos kelionės Lenkijon, ypač padidėjo. Ypačingai neigiamai atsiliepė į lietuvių — estų santykius estų prezidento kalba ir sustojimas Vilniuje. Lenkai stengėsi visais atžvilgiais praplėsti savo įtaką Estijoje, tiek politiniu tiek militariniu atžvilgiu.

Tokiai atmosferai esant, žinoma, sunku buvo laukti pasisiekimo lietuvių — estų derybose. Nesant prekybos sutarties tarp abiejų šalių, labai neigiamai atsiliepiama Estijos ir Lietuvos ekonominiams santykiams. Ypač tai sunkiai atsiliepiama Estijai, kuri, palyginamai, nemaža eksportuoja į Lietuvą. Mūsų gi išvežimas į Estiją yra nedidelis ir todėl suprantama, kad Estijai daugiausia rūpi kuo greičiausiai sudaryti su Lietuva prekybos sutartį.

Mat, nesant prekybos sutarties tarp abiejų šalių, prekių eksportas abiejoms valstybėms yra apsunkintas. Nes tiek Estija, tiek Lietuva reikalauja prekėms tų valstybių, su kuriomis jos neturi prekybos sutarties, didesnių muitų. Estų pramonei, turinčiai gana didelę rinką Lietuvoje, yra didelis smūgis, nes kol kas ta rinka bus užimta kitų valstybių prekėmis (Vokietijos, Latvijos ar kit.). Nenuostabu todėl, kad Estija pirmoji paėmė į savo rankas iniciatyvą pernai nutrauktoms ekonominiams deryboms pradėti. Neseniai Kaune buvo atsilankęs specialiai pasiūstas Kaunan estų užsienių reikalų ministerijos valdininkas šiuo reikalu pasiteirauti. Manoma, kad netrukus estų-lietuvių derybos prekybos sutarčiai sudaryti bus atnaujintos.

Kompetentinguose sluoksniuose kalbama apie tai, kad šios derybos bus vedamos tuo pat pagrindu kaip ir lietuvių — latvių ekonominės derybos, t. y. bus stengtasi išnaudoti vadinamąją Pabaltijo klauzulę, t. y. sąlyga, kuria abidvi valstybės suteiks viena kitai ypatingus lengvatus muitų srityje prekėms įvežti. Iš Lietuvos pusės numatoma duoti tam tikras muitų lengvatas estų pramonės gaminiams, kurie Lietuvoje negaminami. Estija gi suteiks lengvatas Lietuvos žemės ūkio gaminių įvežimui. Sąrašai tokių prekių bus galutinai paruošti per numatomas derybas.

Neramumai Ispanijoje.

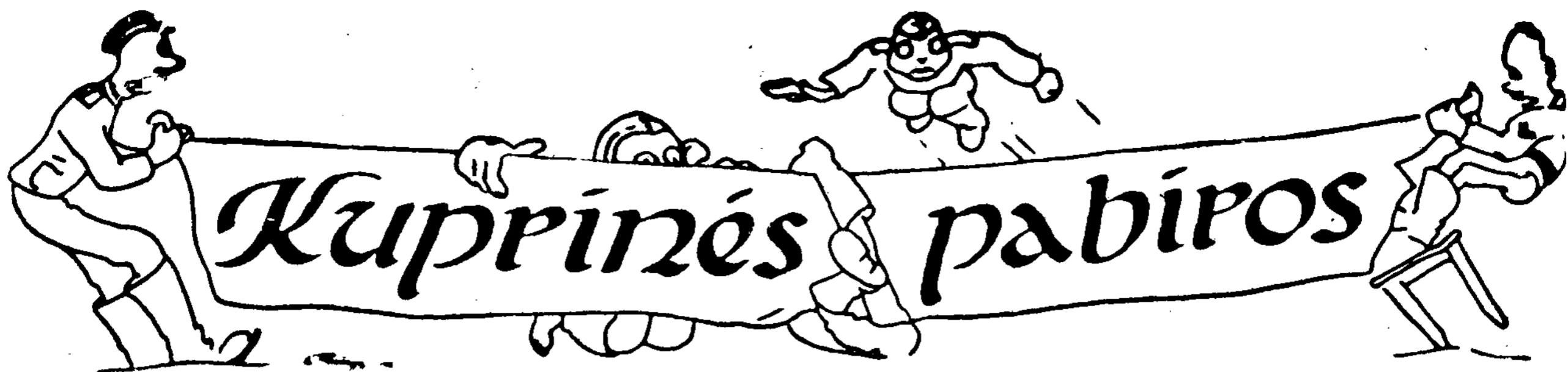
Spaudos žiniomis ispanų ministeris pirmininkas Berenguera įspėjo ispanų tautą, kad, jei ši nesiliaus neramumus kėlus, bus įvesta diktatūra. Ministerio pirmininko įspėjimas sukėlė didelę audrą spaudoj.

Prancūzų laikraščiai taip pat praneša apie rengiamą Ispanijoje karišką diktatūrą. Diktatūrą rengias pats karalius Alfonsas, kuris tuo tikslu tarėsis su ispanų policijos vadu gen. Molla. Karo diktatūra turinti būti suorganizuota Primo de Riveros diktatūros pavyzdžiu.

Vokiečių spauda praneša, kad Madride einančios derybos naujai diktatoriškai vyriausybei sudaryti. Laukiama, kad diktatūros vyriausybė bus trys generolai: Martinez Anido, Saro ir Mollo.

Anglų parlamentas atkreipė dėmesį į ukrainiečių kankinimą Lenkijoje.

Kai kurie atstovai žemuosiuose rūmuose (taip vadinamas anglų seimas) paklausė ar vyriausybė atkreipė dėmesį į tai, kaip ukrainiečių mažuma yra traktuojama Lenkijoje. Ten ukrainiečiai buvo lenkų kavalerijos užpulti, daug žmonių buvo užmušta, kooperatyviniai sandėliai ir krautuvės išdraskytos, o turtingos bibliotekos pelenais paverstos. Atstovai dar paklausė, ar vyriausybė, kaip tautinių mažumų sutartį pasirašiusi valstybė, darys žygių prie Tautų Sąjungos. Užsienių reikalų viceministeris Daltonas atsakė, kad vyriausybė dėmesį atkreipė ir kad Varšuvos pasiuntiniui pavesta tuo reikalu padaryti raportą. Spaudos žiniomis, anglų pasiuntinys jau įteikė lenkų užsienių reikalų ministeriui protesto notą (pareiškimą). Lenkai yra labai nepatenkinti šiuo anglų įsikišimu į jų „vidaus reikalus“.

Kinta pilkos dienos.

1.
Pasaločių šlėkta:
— Panie, proše panie!..
skaldės dažnai kaktas
jaunieji ir seniai
Kaimas nudėvėtas,
trobų stogai šėrės.
Jaunimas be vietos
trankėsi išgėręs:
jei kur vakaruškos —
šonus susibado,
bet jau trūki — lūžki,
be degtinės badas!...
Kortomis sulošti
kožnas noru degė,
o skolų parblokšti —
rietėsi į ragą.
Vargas braidė gryčioj,
vargas ant dirvonų,
o jie vis lyg tyčia:
— Mes šlėkta, mes ponai!...

2.
Purvais grįstas kelias —
Pasaločių lobis,
purvuos ligi kelių
braidė šlėktų bobos.
Mergos aust neaudė
juostų, nei trinyčių,
naujas madas gaudė
po turgus, bažnyčias
Vyrai gaudė vėjus:
— Žus Litva kowieńska!...
Bet vis neatėjo.
„Strzelcy zaniemenskie“...
Sapnai išdulkėjo,
Kai tik gavo žinią,

kad laikas atėjo
kovot už tėvynę.
Vieni baloj šalo
arba kur nors girioj,
bet nelinksmas galas
būna dezertyro.
Kiti pirmas eiles
fronte drąsiai laikė —
niekas nesigaili —
džiaugias lig šio laiko.

3.
Būti nū kareiviu
niekas jau nebijo,
nes karys tiesus,
dailus, aptašytas. —
Jis sau „Kari“ skaito:
kas pasaulį žino,
ir kodėl mums lenkas
Vilniaus negražina:
Lenkas labai godus,
trauk jį balų šimtas!
broliu mūsų dedas,
o širdį išimtu.

4.
Grįžta drasūs vyrai,
daug ko išmokyti —
džiaugiasi patyrę
gyvenimo kito.
Užtat Pasaločius
nebelanko badas —
apsišvietę vyrai
ūkį gerai veda
Kaimo — jokio kaimo
šiandieną neliko
sena tėvų „laimė“
jauniems nebetiko.
Trobos plačiam lauke,

kur viena, kur kita.
Purvuos nieks nebplauko —
keliai sutaisyti.
Vasarojai — siena,
rugiai, tartum mūras, —
ir tai ne pas vieną,
bet, kur tik pažiūri.

5.
Nieks čia save „šlėktu“
jau nebevadina —
gaspadoriai sukti,
suktos gospadinės.
Balos jau nuseko,
kinta pilkos dienos
„lenko“ ir su žvake
nerasi nė vieno
Lietuviškos dainos
palaukėm vilnija;
jų aidas nueina
iki pat Vilnijos.
Gieda apie brolius
erelio suspaustus
ir apie jų šalį
ašarom nuplautą.
Šviečia saulė danguj
ar ūkanos tirštos,
kas lietuviui brangu,
to jis nepamiršta:
Sako: — Ten ne vieta
— Ko jie atvažiavo?
Lai kinkos karietas
ir marš!... do Varšavy.
Lai nekrečia šposų
„Proše pan“ z „litvinem“
— nes tas atsijuosęs
— „počekaj“ — nežino!...

Jonas Pluoštas.

KAI KAM IR TERMOMETRAS „MAČIJA“.

Gydytojas klausia naujoką: — Kas tamstai yra?
Naujokas: — Ponas gydytojau, man baisiai skauda galvą.

Gydytojas: (į sanit. pusk.) — pastatyk jam termometrą.

Naujokas, turėdamas termometrą: — Ponas gydytojau, jau man daug geriau, tik dar paleiskit truputį pagulėti.

GREITAI EINA.

Kareivis, gurguolėj važiuodamas, prisivijo vos bepaeinančią senelę.

— Sėsk, mamyte, pavešiu, — sako kareivis.

— Gerai būt, aniolėli, — galva linguodama sa-
ko senelė, — bet nēr kada, reikia greitai eiti.

M. K.

JAM PASIRODĖ.

Kuopos budėtojas. — Na, ko tu, Drimba, nesikeli? Ar girdėjai trimitą?

Elinis Drimba: — Girdėti, tai girdėjau, bet man rodosi, kad tai buvo sapnė.

NIEKO NEIŠEINA.

Leitenantas: — Varlaki, tu vėl šaudai į debesis. Kai taikai, tai reikia primerkti akį!

Naujokas Varlakis: — Klausau, tamsta leitenante, aš net abi akis primerkiu bet vis tiek niekas neišeina.

PULKO KIRPYKLOJE.

Kirpėjas: — Ar tamstai kirpti už litą ar už pusantro?

Kareivis: — O koks skirtumas?

Kirpėjas: — 50 centų.

Kariuomenės leidiniai.

Kar. inž. M. Reingardas. NEORGANINĖ CHEMIJA IR ORGANINĖS CHEMIJOS ĮVADAS. Vytauto Didžiojo karininkų kursų artilerijos ir inžinerijos skyrių klausytojams. Vyr. št. sp. ir švt. sk. leidinys. 1930. — V. D. — m. 364 hektogr. pusl. Kaina kariams 10 lt.

Pats autorius įžangos žody pasisako, kad šis vadovėlis parašytas prisilaikant chemijos programų, priimtų aukštuosiuose karininkų kursuose artilerijos ir inžinerijos skyriams. Šiam vadovėly autorius stengiasi kiek galėdamas aiškiau ir paprasčiau išdėstyti pagrindinius chemijos dėsnius. Prisi- laikant pamokų suskirstymo, autorius stengiasi išskirti ir pabrėžti labiau žinotinus chemijos dalykus.

Naujos knygos.

Vladas Andriukaitis. AUDRA ŽEMAIČIUOSE. Vy- tauto Didžiojo laikų apysaka. Iliustravo ir viršelį piešė dail. A. Šepetys. Lietuvos šaulių sąjungos leidinys. Kaunas, 1930 — V. D. - m. 224 psl. Kaina 2 lt.

Dar vienas gražus indėlis į mūsų neturtingą originalią literatūrą. Ši apysaka vaizduoja mūsų senovę — paskutini žemaičių sukilimą prieš kryžiuočių ordeną. Žemaičiams di- džiausi sunkumai teko pergyventi kovose su kryžiuočiais. Ne tik ginklu juos naikino kryžiuočiai, bet didieji Lietuvos ku- nigaikščiai politiniais sumetimais ir geruoju juos laikinai atiduodavo priešui. Ir atiduoti priešui žemaičiai nenurimda- vo, sukildavo ir gerokai ordeno ritierius apkuldavo. Paskuti- niame sukilime, kurį vaizduoja „Audra žemaičiuose“ apysa- ka, žemaičiams padėjo Vytautas Didysis. Todėl šios apysa- kos pasirodymas šiais metais kaip tik yra sveikintinas da- lykas. Apysaka parašyta gražia, gyva kalba, įdomi skaityti ir suprantama nors ir mažai pratusiam skaityti. Kareivių ir moksleivių bibliotekoms ji visai tinka. Iš p. Vl. Andriukaičio, kuris pradėjo kasmet duoti po gražų veikalėlių, tenka laukti daugiau panašių dalykėlių. Pernai buvo išleisti jo „Žvalgo užrašai“.

SKAUTŲ AIDAS. Iliustruotas skautų laikraštis. 9 (56) nr. 1930 - V. D. - m. gruodžio m. 1 d. Eina VIII metai.

SIENINIS KALENDORIUS 1931 m. „Dirvos“ b-vės leidinys. Kaina nepažymėta.

KULTŪRA 11 nr.

MEDŽIOTOJAS 9 nr.

LOGOS. Filosofijos laikraštis. Jau eina 10 metus. Lei- džia Vytauto Did. universiteto Teologijos-Filosofijos Fakul- teto Filosofijos skyrius.

1930 m. 1 nr. turinys: Račk a u s k a s M. Platono Fe- donas; A m b r o z a i t i s K. Sub specie aeternitatis aut dura- tionis? Dėliai prof. Karsavino veikalo „O ličnosti“; K u r a i t i s P. Gnoseologijos pažangos klausimu; R e i n y s M. Mo- terų psichologija; D o n s k i s J. Sielos reiškinių erdvumo klausimu; A n d r é H. Hanso Driesch'o „Organybės filoso- fijos“ analizis; B o r n M. et J u š k a A. Apie fizikos teorij- ų prasmę; D o v y d a i t i s Pr. et Trukanas. Max Ettlinger (1877—1929), Eugenio Rignano (1870—1930) ir Jo- hannes Volkelt (1848—1930).

Galvosūkis 49 nr.

(Vert. 1 tašk.).

1. Dieną, kaip lankas, naktį, kaip žaltys.
2. Dvi žvakės per visą amžių šviečia.
3. Kas per jojikas: pats joja, o kojos už ausų.
4. Paukštelis lekia per laukus rėkdamas.
5. Keturi broliai viena kepure dėvi.
6. Mažam puodely gardi košelė.

Duota šešios mįslės. Jas atspėjus ir jų reikšmę tam tik- ra tvarka sustačius, skaitant pirmąsias raides iš viršaus į apačią, gausis ginklo pavadinimas.

Atspėti mįslės ir surasti ginklo pavadinimą.

K. M.

Galvosūčio 47 nr. sprendimas.

Skaitant iš kairės dešinėn: 4. Rūsysis. 6. Estai. 8. Aras. 9. Orda. 10. Krata. 13. Išauginai. Skaitant iš viršaus apa- čion: 1. Oras. 2. Ryga. 3. Siam. 5. Saugai. 7. Trakai. 10. Ko- va. 11. Amen. 12. Eglė.

Gerai išsprendė šie asmens: 1) vachm. R. Meliūkštis (2 ul. p.); 2) B. Budreika (KKDD); 3) Pr. Patašius (KPM); 4) J. Sakalauskas (Drnk); 5) v. p. V. Nūtautas (4 art. p.).

Pasižadėjimas.

Nuo 1930 m. gruodžio mėn 1 d. iki 1931 m. gruodžio mėn. 1 d. karo kalėjimo ir drausmės dalies vyresnieji puskarininkiai: Kelmelis Antanas ir Sinkevičius Zigmas pasižadame jokių svaiginamųjų gėrimų negerti. Jei kas pastebės geriant, tai sutinkame atlyginti po 300 litų.

Vyr. pusk. A. Kelmelis ir Z. Sinkevičius.

II metai 1931 m.

GAISAI

Meno ir literatūros žurnalas

Metams 10 n-rių

Bendradarbininkauja geriausios lietuvių meno ir literatūros jėgos

Prenumerata tikrai met. 30 lt.

Galima dalimis: sausio m. 10 lt., kovo m. 10 lt. ir gegužės m. 10 lt. Bargan žurnalas nesiunčiamas.

Atskiras Nr. 3 lt.

Redakcija ir Administracija:

Kaunas, Maironio g. Nr. 20, but. 2

P. Šileika, Kaunas, Ukmergės pl. 149

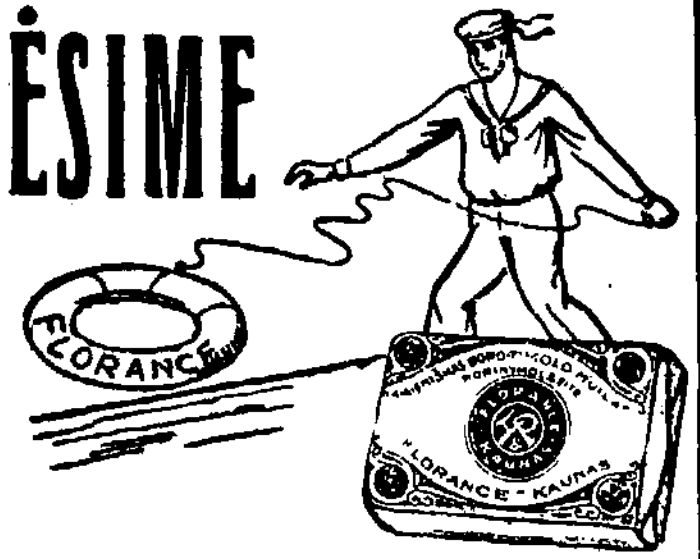
Primu vyių ir moterų batų įvairiausius užsakymus. Taip pat dirbami ir specialūs ortapėdiniai. Kainos prieinamos. Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

MES IŠGELBĖSIME

Tamstas nuo spuogų, dedervinių bei visų kitų odos ligų savo nuostabiai veikiančiu

FLORANCE'O

boro timolo m u i u

Pavadinimas „Florance“ jau ga- rantuoja pasisekimą. Saugokitės padirbimų.

milteliai sužadina ėdrumą, ap- saugo nuo kojų ligų, pagreitina augimą ir sutvarko virškinimą.

Žiemai atėjus

yra geriausias batams tepalas tik

„Kavalier“.

„Kavaller“ tepalas nepraleidžia drėgmės ir nesilaiko ant batų van- duo, sniegas. „Kavalier“ tepalas pripažintas visoje Europoje ge- riausiu. Saugokitės padirbimų.

Vėjas, sniega ir šaltis

džiovina Jūsų odą ir todėl ji sprogsta, lupasi ir be laiko pasidaro raukšlės. Todėl, žiemos metu daugiau, negu kada nors, būtinai reikia praustis

A. Mogilevskio ir sūnaus
perriebintu

BORO TIMOLO MUILU,

kuris, turėdamas daug riebalų, odą maitina, švelnina ir gražina.

Saugokitės padirbimų!

Padirbinėti galima tik pavadinimą, bet jokiu būdu ne kokybę. Verčiau dar keletą centų, bet už tai turėsite pirmausią ir geriausią

Mogilevskio ir sūnaus
Boro - Timolo muilą.

Leista Sveikatos Departamento Nr. 6015.

Saugi vieta Indėliams. Taupymo dėžutės. Visos bankinės operac.

**Lietuvos
Koperacijos Bankas**

Kaunas, Laisvės alėja 62.
(Savi namai) Tel. 104, 746, 922.

Geriausiai aprūpinsi save ir vaikus, pasidėdamas pinigus

ŪKIO BANKE

Turtas 15 milijonų litų. Moka aukštus nuosimčius. Ūkio Banką rasi kiekviename apskr. mieste.

Visur reikalaukite tik geriausio „Pingvino 4004“ rašalo.

Visų svajonė rasti gerus kvėpalus jau išsipildė. Paskutinėmis dienomis parfumerijos fabrikas

„STELLA“ Kaune

išleido ankštos kokybės kvėpalus ir odekolonus pavadinamas „Šecherazada 1001 naktis“. Karališkų rūmų grožybes, apie kurias svajojame skaitydami indų legendą 1001 naktis, šiandien jau atsiekiamo vartodami kvėpalus ir odekoloną „Šecherazada 1001 naktis“.

Reikalaukite vaistinėse ir vaistų sandėliuose.

„STELLA“ Kaunas.

Higiena - sveikatos sargas

Ligi šiam laikui geriausias higienos mokslui lietuvių kalba vadovėlis yra dr. S. Abramavo pradedamasis higienos kursas. Redagavo d-ras Žemgulys. Piešiniai tekste. Kaina sumažinta iš 4 lit. į 3 lit. Reikalaukite knygynuose arba iš leidėjo

„Švyturio“ B-vės KAUNAS
KEŠTUČIO, 36.

Paskutinės
Paryžiaus naujienos

Kvėpalai ir pūdra
„5 Fleurs“

(5-ių gėlių kvapas)

fimos

Forvil, Paris.

Reikalaukite visur!

Geriausias tepalas batams,

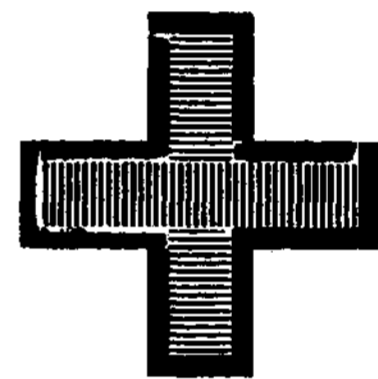
kuris suteikia puikų ir patvarų blizgėjimą ir negadina odos.

Chemijos fabrikas „Merkur“
Kaunas, Palangos g-vė 14 nr.

Reikalaukite geriausio tepalo

„Geležinis Vilkas“

Lietuvos
Raudonojo
Kryžiaus

XVIII
Loterijos

2-OS klasės lošimas
1931 m. sausio 4 d.

Literatūros naujienos.

1. A. Venclova Beržai vėtroje 256 p. did. form. 3 lt.
2. S. Urbanas Kariūno atsiminimai 3.50
3. B. Rutkauskas Eilėraščiai maršė 1 lt.
4. Šventasis Augustinas vertė J. Keliuotis 8 lt.
5. P. Babickas Geltona ir juoda (tema suaugusiems) 2.50 lt.
6. Jezuitai vertė Kybartiškis 1 lt.
7. Musų žemė prieš milijoną metų 1 lt.
8. V. Ruzgo Medžio ir metalo darbai 10 lt.
9. Prof. J. Lappo Istorinė Vytauto reikšmė. Reikalaukit didžiausiam

Knygų Centre „Spaudos Fondo“ knygyne.

Centre Kaune, Laisvės al. 62 ir skyriuose provincijoj.

Žiemai atėjus kiekvienas privalo visuomet turėti dežutę
Pastilių „Salde“

Pastiles „Salde“ dezinfekuoja ir gaivina kvėpuojamus takus, apsaugo nuo gerklės ligų, nušalimo ir gripo. Chemijos-Farmacijos laboratorija „SANITAS“ KAUNE.

J. Paškauskas,

siuvėjas, Mickevičiaus g-vė 26 nr. priimu užsakymus kariškiams ir civiliškiems rūbams. Darbas atliekamas pagal pasaulinę madą. Kainos prieinamos. **Duodama išsimokėtinai.**